DET DANSKE FILMINSTITUTS BIBLIOTEK

BORGSLÆGTENS HISTORIE

PROGRAMMER CREDITS MM.

Borgslægtens Historie

Efter Gunnar Gunnarssons Romancyklus
af samme Navn.

Indspillet paa Island under Instruktion
af Gunnar Sommerfeldt.

.....

Officin:
A/s Nordisk Films Kompagni, København.

HOVEDPERSONERNE:

Ørlygur, Konge paa Borg	Frederik Jacobsen.
Ormarr } hans Sønner	Gudmundur Thorsteinsson
Ketill } hans Sønner	Gunnar Sømmerfeldt
Runa, hans Plejedatter	Ingeborg Spangsfeldt
Kaptajn Janzen	Bertel Krause
Professor Grahl	Victor Neumann
Vivild, Bankier	Philip Bech
Alma, hans Datter	Inge Sommerfeldt
Den unge Ørlygur, Rumas Søn	Ove Kühl
Enken paa Bolli	Gudrun Indridadottir
Snæbjørg, kaldet Bagga, hendes Datter	Elisabeth Jacobsen
Gæst den Enøjede	Gunnar Sommerfetdt

Borgslægtens Historie.

Ørlygur à Borg var Sognets mægtigste Mand. »Kongen« kaldte Folk ham — og ikke uden Grund. Han var i Kraft af sin Fødsel og sin Person den selvfølgelige Fører og Hersker, han var som et Forsyn for alle, en samvittighedsfuld Raadgiver og en utrættelig og uegennyttig Hjælper for de Fattige. Han havde to Sønner: Ormarr, der var en retsindig og handlekraftig Yngling, i hvis Træk og Mine Høvdingeblodet allerede røbede sig, og Ketill, som endnu var et rent Barn — men et egenraadigt og tyrannisk Barn. Det var Ørlygurs Tanke og Trøst, at Ormarr engang skulde overtage Borg og føre hans Gerning videre, men det foruroligede ham dog en Del, at Sønnen havde Interesser, der varslede, at det maaske næppe var helt givet, at han vilde vandre i Frædrenes Fodspor. Hans Yndlingsbeskæftigelse var at spille Violin og drømme Tiden hen, og samtidig med at han følte sig stolt over at være Arving til Gaarden, nærede han et ulmende Had til den, fordi den paa Forhaand bandt hans Skæbne. Men kun i sit Spil, der talte uden

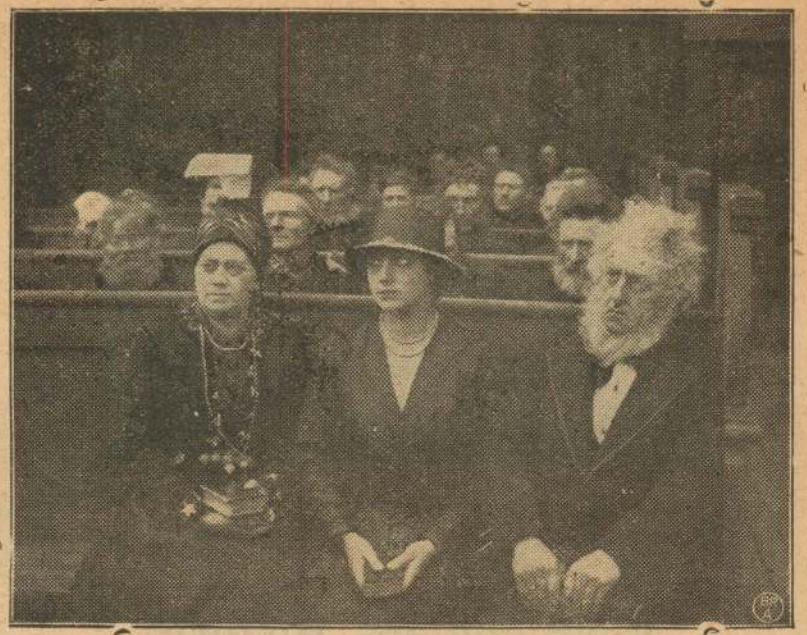

de farlige Ord, turde han give sine Tanker og Følelser Luft. . . Saa skete der imidlertid en Række Begivenheder, der førte med sig, at Ørlygur ikke alene blev klar over, at det var Sønnens lønlige Haab at blive uddannet i sin Kunst, — men Skæbnen vilde det anderledes.

Ormarr var nok en Drømmer, men han var ogsaa en praktisk ung Mand i hvis Aarer rændt Borgslægtens stærke, røde Blod, som fordrede Handling — ikke Drømme!

Derfor drog han til København og fik Ansættelse i et Dampskibsselskab i hvilket Faderen ejede de fleste Aktier.

Hurtig arbejdede han sig frem og blev Selskabets Leder.

Men hjemme paa Borg var der tomt! Ketill var hjemme som Student, men han havde aldrig staaet Faderen nær, og under sit Besøg afslørede han sin rette Karakter, idet han forlokkede Plejesøsteren Runa, en fattig ung Pige, som Kongen paa Borg havde taget til sig, efter at Ormarr engang havde reddet hende fra Døden i en af de store Fosser.

Efter at have gjort Runa ulykkelig, rejste han tilbage til Studenterlivet i København, hvor han stiftede Bekendtskab med en ung Dame, — en Datter af en af Ormarrs ældre Venner, — Alma Vivild hed hun, og en Dag lovede hun at blive Ketills Hustru og følge ham til Island, hvor han havde faaet Ansættelse som Præst paa Hof.

Samtig med, at de to nygifte rejser til Island, vender Ormarr tilbage til sin Fødegaard for at staa ved Faderens Side og senere overtage Gaarden

Da Faderen bedrøvet fortæller ham, at Runa skal have et Barn med Ketill, forstaar Ormarr at det er hans Pligt at redde Plejesøsteren fra Vanære. Derfor ægter han hende, og de rejser en Tur til Udlandet, hvor Runa føder en Søn, før de atter vender hjem.

Imidlertid havde séra Ketill overtaget sit Embede, og hans Menighed forstod snart, at den i ham havde faaet en streng Dommer og Sædelærer. Ingen kunde jo vide, at det var falsk Spil, han spillede — at alt, hvad han foretog sig, var noget, der Skridt for Skridt kunde føre ham nærmere mod det afsindige Maal, han havde stillet sig: at fortrænge sin Fader og sin Broder og selv blive den første . . . den mægtigste i Sognet. Han tyngedes hverken af Tro eller Moral — og dækket af sin Præstekjole havde han let ved at spinde sine Ofre ind i et Væv af Løgne og Bagvaskelser. Ørlygur à Borg anede maaske nok, hvad Sønnen havde til Hensigt, men han hverken kunde eller vilde tage Kampen op med en Modstander, der ikke kæmpede med aabent Vizir.

Det saa da næsten ud til, at séra Ketill skulde se sine lyssky Planer gaa i Opfyldelse — og den Dag kom, da det store Opgør skulde finde Sted — da han skulde jage Dolken i Ryggen paa sine Ofre . . . Men det gik saa ganske anderledes, end han havde forudset. Det var ham selv, der blev selv slaaet ned — den falske og skinhellige Maske, han havde dækket sig bag, blev revet af ham, og Folk forstod med Gru, at det var en Løgner og Hykler, de havde gjort til deres Profet. Men ved sit Rænkespil naaede han at drive sin Fader i Døden og berøve sin Hustru Forstanden — og først saa gik det

op for ham, hvilken Syndebyrde han selv havde lagt paa sine Skuldre. — Den samme Aften forsvandt han, og Folk mente at vide, at han i Anger og Fortvivlelse havde taget sit Liv. Mindet om denne vildfarne Herrens Tjener døde aldrig, og hans Synd kastede i mange Aar Skygge over den Vej, hans stolte og stærke Slægt fulgte.

20 Aar er gaaet siden disse Begivenheder . . . Ormarr var nu Herre paa Borg, og han var Sognets Fører og Hersker, som Faderen tidligere havde været det. Han og Runa levede et lykkeligt Samliv, men Børn blev der ikke født dem, Ormarr var som en Fader for Ketills og Runas Søn, den unge Ørlygur, og det var Meningen, at Gaarden skulde gaa i Arv til ham. Han var en frisk og frejdig Yngling, hvis Hjerte var rent, og hvis Sjæl var uden Svig, og Fru Alma, der siden Begivenheden i Kirken havde været berøvet Forstanden, var mere glad for ham end for nogen anden.

En Aften ud paa Høsten, da Ørlygur havde været til Fjelds efter Faarene, traf han nede ved Elven en ung Pige, som allerede længe havde været i hans Tanker, og som altid fik hans Hjerte til at banke uroligt. Den unge Pige hed Bagga, og hun var Datter af en fattig, ugift Kvinde, der blev omtalt som Enken paa Bolli. Hun elskede Ørlygur af hele sin Sjæl, — men ingen af dem dristede sig til at sige det forløsende Ord. Han fortalte hende, at han maatte til Fjelds igen den næste Dag efter sit Yndlingslam, som han ikke havde fundet, og havde han haft Mod til at møde Baggas Blik, vilde han havde opdaget, at denne Meddelelse gjorde et vist Indtryk paa hende. Men han saa det ikke, og da de begge havde svært ved at finde Ord, skiltes de snart.

Paa Vejen hjem havde han en Oplevelse, der blev af stor Betydning for ham.

Over Højfjældet kom vandrende en underlig, fantastisk Skikkelse med Tiggerposen over Nakken. Hans ene Ben var stift, og han støttede sig til en lang Brodstav, hans Skæg og Haar var graasprængt og tjavset, og kun et Øje havde han, men det luede med et Blik, der syntes at eje en overmenneskelig Magt og Klogskab. Denne vanføre Olding var kendt over det hele Land som Gæst den Enøjede, men der paa Egnen havde han aldrig været før. Han gik for at være den klogeste og ædleste af alle, han var de Fattiges og Lidendes Ven, og mange kunde tale med om hans Hjælpsomhed og Uegennytte. Det var denne levende Sagnfigur, Ørlygur mødte, og som til hans Overraskelse nævnede ham ved Navn og lod til at kende baade ham og hans Slægt. Ynglingen følte sig paa en mærkelig Maade tiltrukket af denne Mand . . . en sær, en uforklarlig Glæde kom over ham, og han var lykkelig ved at faa Lov til at dele sin Mad med ham og give ham sine nye Sko.

Men da Ørlygur vendte hjem til Borg, var han en anden, end da han drog ud. Mødet med Gæst den Enøjede havde grebet ham dybt, og nogle Bemærkninger, som Tiggeren var kommet med, havde fænget i hans modtagelige Sind.

Han følte pludseligt sit Ansvar og sin Pligt, og han besluttede at vandre i Gæst den Enøjedes Fodspor og som han forsøge at skabe Fred og Lykke blandt Menneskene og derved sone sin Faders Brøde.

Ormarr og Runa blev fortvivlede, da han fortalte dem sin Beslutning. Ved en snild Manøvre, i hvilken Bagga ogsaa blev draget ind, lykkedes det dog Ormarr for en kort Tid at give ham hans Sindsligevægt igen, men ogsaa kun for en Tid.

Saa skete der imidlertid det, at Gæst den Enøjede kom til Borg . . . Han havde paa sin Bodsvandring været mange Steder i Sognet og havde talt med baade høje og lave, gode og onde. Han havde til sin Glæde set, hvor elsket og agtet han var af alle, — og han havde med Sorg i Hjertet konstateret, at de samme Mennesker, som priste ham, forbandede séra Ketill, hvis Minde stadig var levende. Men nu kom han altsaa til Borg, og han var dødssyg.

Og Sandheden kom for Dagen, — den overraskende, næsten ubegribelige Sandhed: At Gæst den Enøjede ikke var nogen anden end den forhadte Præst, som man troede død, men som lige siden den Dag, Forbandelsen ramte ham, angrende havde søgt at sone sin Synd.

Paa Borg indhentede Døden ham endelig, — men inden han stedtes for sin himmelske Dommer, fik han af de Mennensker, han haven gjort ondt, den fulde Tilgivelse, og hans forpinte Sjæl fandt Fred.

Syndebyrden var nu løftet fra Ørlygurs Skuldre, og han havde Lov til at tage mod de rige Gaver, som Livet kunde byde ham.

1920

BORGSLÆGTENS HISTORIE

I. DEL

Efter **Gunnar Gunnarssons** Romancyklus af samme Navn

Indspillet paa Island under Instruktion af **Gunnar Sommerfeldt**

OFFICIN: A/S **NORDISK FILMS KOMP.** KØBENHAVN

N. F. K. 8. 20. 20,000.

Hovedpersonerne

Ørlygur, Kongen paa Borg	....	Frederik Jacobsen
Ormarr, hans Søn	....	Gudmundur Thorsteinsson
Ketill, hans Søn	....	Gunnar Sommerfeldt
Runa, hans Plejedatter	.....	Ingeborg Spangsfeldt
Kaptajn Janzen	.....	Bertel Krause
Professor Grahl	.....	Victor Neumann
Vivild, Bankier	.....	Philip Bech
Alma, hans Datter	.....	Inge Sommerfeldt

Borgslægtens Historie.

Første Del.

Ørlygur à Borg var Sognets mægtigste Mand. „Kongen" kaldte Folk ham — og ikke uden Grund. Han var i Kraft af sin Fødsel og sin Person den selvfølgelige Fører og Hersker, — han var som et Forsyn for alle, en samvittighedsfuld Raadgiver og en utrættelig og uegennyttig Hjælper for de Fattige. Han havde to Sønner: Ormarr, der var en retsindig og handlekraftig Yngling, i hvis Træk og Mine Høvdingeblodet allerede røbede sig, og Ketill, som endnu var et rent Barn, — men et egenraadigt og tyrannisk Barn. Det var Ørlygurs Tanke og Trøst, at Ormarr engang skulde overtage Borg og føre hans Gerning videre, men det foruroligede ham dog en Del, at Sønnen havde Interesser, der varslede, at det maaske næppe var helt givet, at han vilde vandre i Fædrenes Fodspor. Hans Yndlingsbeskæftigelse var at spille Violin og drømme Tiden hen, og samtidig med at han følte sig stolt over at være Arving til Gaarden, nærede han et ulmende Had til den, fordi den paa Forhaand bandt hans Skæbne. Men kun i sit Spil, der talte uden de farlige Ord, turde han give sine Tanker og Følelser Luft ... Saa skete der imidlertid en Række Begivenheder, der førte med sig, at Ørlygur ikke alene blev klar over, at det var Sønnens lønlige Haab at blive uddannet i sin Kunst, — men at han ogsaa kom til at forstaa, at det sikkert var det klogeste at lade Ormarr selv raade for sin Fremtid.... Kort Tid efter tog den unge Bonde til Køben-

havn og havde det Held at finde en fortræffelig Lærer og Ven i den gamle, sære Professor Grahl. Men hjemme paa Borg var der tomt!

Ketill havde aldrig staaet Ørlygurs Hjerte nær, — maaske fordi Drengens Fødsel havde kostet Moderen Livet, — og den gamle Mand kastede derfor al sin Kærlighed paa den lille Runa, et forældreløst Barn, som Ormarr engang havde frelst fra Døden, og som nu havde fundet sig et Hjem paa Gaarden.

Aarene gik . . . det meste af 10 Aar . . . og endelig kom den Dag, da Ormarr for første Gang skulde træde frem for Offentligheden. Det musikkyndige Publikum stillede de største Forventninger til ham, og han vidste da ogsaa med sig selv, at han kunde sejre, hvis han vilde, — og saa endte det alligevel med, at han gjorde Skandale. — Det var med koldt Overlæg, at han lod Sejren glide sig af Hænde. Opgaven interesserede ham imidlertid ikke længere — nu, da han var sikker paa at kunne løse den. Men Grahl, der havde været syg af Spænding, faldt fuldstændig sammen, da det uventede og fornuftstridige skete, . . . og et Hjerteslag gjorde Ende paa hans Liv.

Med den første Damper tog Ormarr til Island. Nogen Plan for Fremtiden havde han ikke . . . han forstod blot, at den Vej, han havde været inde paa, ikke havde været den rigtige, og at det nu gjaldt for ham at finde sig en ny. — Og denne fandt han, inden han betraadte sit Hjemlands Jord. Af Skibets Fører, den aldrende Kaptajn Janzen, der i adskillige Aar havde været ham en trofast Ven, hørte han, at Rederen vilde sælge, og i samme Nu saa han den Opgave, der laa og ventede ham. Først skulde denne Damper købes — og siden flere' efterhaanden som Kapital kunde skaffes . . . Trafikken skulde udvides, og de konkurrerende Selskaber slaas af Marken. Jo, — det kunde blive Kamp, der var værd at kæmpe!

Dirrende af Iver efter at tage fat paa ny, kom Ormarr hjem, — og kunde Ørlygur à Borg end ikke forstaa det pludselige Omslag i Sønnens Sind angaaende Violinspillet, saa kunde han til Gengæld saa meget bedre forstaa hans nye Planer, der vilde gavne Landet og tjene Slægten til Ære. . . . Broderen Ketill saa Ormarr ikke noget til. Han var i Reykjavik, hvor han gik paa Præsteskolen, og det var Tanken, at han — saa snart han var blevet præsteviet — skulde søge Embede i sit Fødesogn. Præsten paa Hof var gammel og havde ikke noget imod at vige Pladsen for en yngre. . . . Men Selskab kom Ormarr dog ikke til at savne, medens han var hjemme. Hans Plejesøster, Runa, der nu gik i sit syttende Aar, var aldrig gladere, end naar hun kunde være sammen med ham, og havde han ikke været saa optaget af sit store Projekt, vilde han vel nok havde læst i hendes Blik, hvor meget han betød for hende.

Saa gik der nogle Aar . . . Ormarr havde virkeliggjort sine

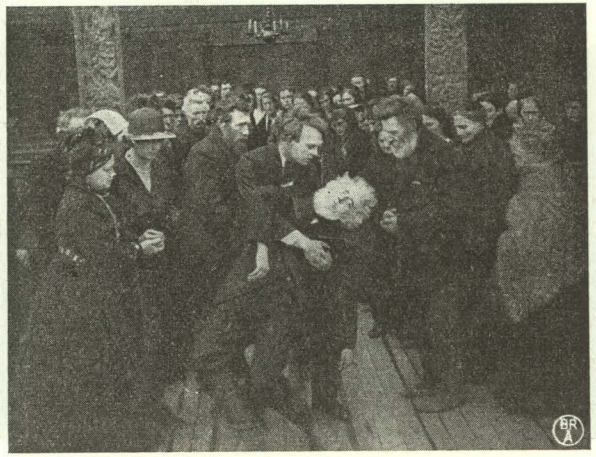

Planer og var nu godt paa Vej til at naa det store Maal, han havde stillet sig. Blandt de nye Venner, han havde vundet i København, var en Bankier Vivild, hvis Datter — den fine og smukke Alma — han var meget hengiven, og dog — sky og tilbageholdende som han var, turde han ikke ret nærme sig hende, fordi han ansaa sig for uværdig ... Saa kom imidlertid Ketill paa Besøg, og denne unge Adonis, der mere lignede en overfladisk og selvglad Verdensmand end en Præst, forelskede sig ogsaa i Alma og gav ikke op, før han havde faaet plukket den smukke og sjældne Blomst, som Broderen ikke havde turdet røre.

Omtrent samtidig med at Ormarr fik den nedslaaende Meddelelse om Broderens Forlovelse og nær forestaaende Giftermaal, lykkedes det ham at rydde de sidste Hindringer, der stod hans Planer imod, af Vejen. Nu var Opgaven altsaa løst, — og dermed havde Sagen tabt sin Interesse for ham. Han overdrog Kaptajn Janzen, der havde været ham en trofast og paalidelig Støtte, Firmaets Ledelse, og besluttede at tage hjem til Island. Han gjorde Rejsen i Selskab med de Nygifte, men det var Synd at sige, at Ketill var glad over, at Broderen tog hjem. Han var kommen i Vane med at betragte sig selv som Arving til Borg og til Positionen i Bygden, og nu lod det altsaa til, at Broderen vilde blive hjemme. Men gamle Ørlygur blev saa glad som maaske aldrig før, da han fik sin ældste Søn

tilbage, — hvorimod han modtog Ketill med iøjnefaldende Kulde. Ormarr kunde ikke straks forklare sig Misforholdet mellem Faderen og Broderen, men da de Nygifte var brudt op for at tage til Hof Præstegaard, fik kan Grunden at vide. — Runa var blevet bedraget af Ketill. Det havde ikke voldt den slebne og snilde Forfører større Vanskeligheder at faa den naive og uerfarne unge Pige til at føje sig efter hans Vilje, — og ret længe lod det sig ikke skjule, at hun skulde have et Barn. Ormarr kunde ligesom Faderen ikke undgaa at føle en heftig Vrede mod sin samvittighedsløse Broder, men af Hensyn til Alma mente han, at Sandheden maatte skjules. Runa skulde dog ikke vanæres, og han vilde derfor selv gifte sig med hende. Han fik Plejesøsteren, der i Fortvivlelse havde været ved at gøre Ende paa sit forspildte Liv, til at indse, at det vilde være bedst for alle Parter, om hun giftede sig med ham, — og kort Tid efter var de Mand og Hustru. — Paa en Rejse i Udlandet fødte hun sit Barn, og til at begynde med var der ingen, der havde Mistanke om, at Ormarr ikke var Fader til det.

Imidlertid havde séra Ketill overtaget sit Embede, og hans Menighed forstod snart, at den i ham havde faaet en streng Dommer og Sædelærer. Ingen kunde jo vide, at det var falsk Spil, han spillede — at alt, hvad han foretog sig, var noget, der Skridt for Skridt kunde føre ham nærmere mod det afsin-

dige Maal, han havde stillet sig: At fortrænge sin Fader og sin Broder og selv blive den Første . . . den Mægtigste i Sognet! Han tyngedes hverken af Tro eller Moral — og dækket af sin Præstekjole havde han let ved at spinde sine Ofre ind i et Væv af Løgne og Bagvaskelser. Ørlygur à Borg anede maaske nok, hvad Sønnen havde til Hensigt, men han hverken kunde eller vilde tage Kampen op med en Modstander, der ikke kæmpede med aabent Vizir.

Det saa da næsten ud til, at séra Ketill skulde se sine lyssky Planer gaa i Opfyldelse — og den Dag kom, da det store Opgør skulde finde Sted — da han skulde jage Dolken i Ryggen paa sine Ofre. . . . Men det gik saa ganske anderledes, end han havde forudset. Det var ham selv, der blev slaaet ned — den falske og skinhellige Maske, han havde dækket sig bag, blev revet af ham, og Folk forstod med Gru, at det var en Løgner og Hykler, de havde gjort til deres Profet. Men ved sit Rænkespil naaede han at drive sin Fader i Døden og berøve sin Hustru Forstanden — og først saa gik det op for ham, hvilken Syndebyrde han selv havde lagt paa sine Skuldre. — Den samme Aften forsvandt han, og Folk mente at vide, at han i Anger og Fortvivlelse havde taget sit Liv. Mindet om denne vildfarne Herrens Tjener døde aldrig, og hans Synd kastede i mange Aar sin Skygge over den Vej, hans stolte og stærke Slægt fulgte.

For med hans Forsvinden var Borgslægtens Saga ikke ude.

FOTORAMA
AARHUS

ejer saavel Filmen som dens Plakat- og Program-Tekst o. a. lignende Materiale med absolut Eneret.

Ved Misbrug vil der blive nedlagt Forbud og Erstatningskrav gjort gældende mod Vedkommende.

REKLAMETRYKKERIET P. BUSCH, AARHUS

BORGSLÆGTENS HISTORIE

Efter Gunnar Gunnarssons Romancyklus af samme Navn.

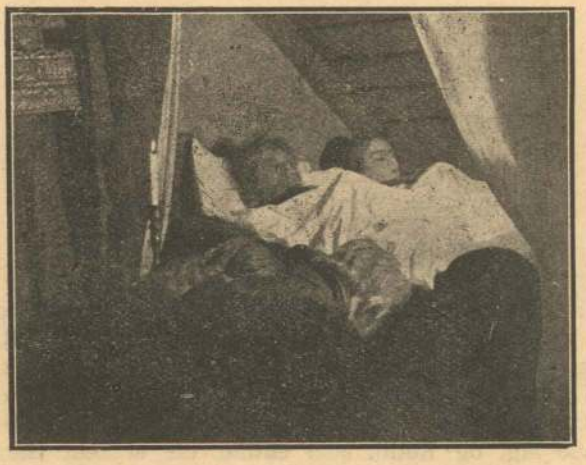

Indspillet paa Island under Instruktion af

GUNNAR SOMMERFELDT

Officin:

A/S Nordisk Films Kompagni, København.

HOVEDPERSONERNE:

Ørlygur, Konge paa Borg.....	Frederik Jacobsen
Ormarr, Ketill } hans Sønner.....	Gudmundur Thorsteinsson, Gunnar Sommerfeldt
Runa, hans Plejedatter	Ingeborg Spangsfeldt
Kaptajn Janzen	Bertel Krause
Professor Grahl	Victor Neumann
Vivild, Bankier.....	Philip Bech
Alma, hans Datter.....	Inge Sommerfeldt
Den unge Ørlygur, Rumas Søn..	Ove Kühl
Enken paa Bolli.....	Gudrun Indridadottir
Snæbjørg, kaldet Bagga, hendes Datter	Elisabeth Jacobsen
Gæst den Enøjede.....	Gunnar Sommerfeldt

Borgslægtens Historie.

Ørlygur à Borg var Sognets mægtigste Mand. „Kongen" kaldte Folk ham — og ikke uden Grund. Han var i Kraft af sin Fødsel og sin Person den selvfølgelige Fører og Hersker, han var som et Forsyn for alle, en samvittighedsfuld Raadgiver og en utrættelig og uegennyttig Hjælper for de Fattige. Han havde to Sønner: Ormarr, der var en retsindig og handlekraftig Yngling, i hvis Træk og Mine Høvdingeblodet allerede røbede sig, og Ketill, som endnu var et rent Barn — men et egenraadigt og tyrannisk Barn. Det var Ørligurs Tanke og Trøst, at Ormarr engang skulde overtage Borg og føre hans Gerning videre, men det foruroligede ham dog en Del, at Sønnen havde Interesser, der varslede, at det maaske næppe var helt givet, at han vilde vandre i Fædrenes Fodspor. Hans Yndlingsbeskæftigelse var at spille Violin og drømme Tiden hen, og samtidig med at han følte sig stolt over at være Arving til Gaarden, nærede han et ulmende Had til den, fordi den paa Forhaand bandt hans Skæbne. Men kun i sit Spil, der talte uden de farlige Ord, turde han give sine Tanker og Følelser Luft. . . . Saa skete der imidlertid en Række Begivenheder, der førte med sig, at Ørlygur ikke alene blev klar over, at det var Sønnens lønlige Haab at blive uddannet i sin Kunst, — men Skæbnen vilde det anderledes.

Ormarr var nok en Drømmer, men han var ogsaa en praktisk ung Mand i hvis Aarer randt Borgslægtens stærke, røde Blod, som fordrede Handlind — ikke Drømme!

Derfor drog han til København og fik Ansættelse i et Dampskibsselskab i hvilket Faderen ejede de fleste Aktier.

Hurtig arbejdede han sig frem og blev Selskabets Leder.

Men hjemme paa Borg var der tomt! Ketill var hjemme som Student, men han havde aldrig staaet Faderen nær, og under sit Besøg afslørede han sin rette Karakter, idet han forlokkede Plejesøsteren Runa, en fattig ung Pige, som Kongen paa Borg havde taget til sig, efter at Ormarr engang havde reddet hende fra Døden i en af de store Fosser.

Efter at have gjort Runa ulykkelig, rejste han tilbage til Studenterlivet i København, hvor han stiftede Bekendtskab med en ung Dame, en Datter af en af Ormarrs ældre Venner, — Alma Vivild hed hun, og en Dag lovede hun at blive Ketills Hustru og følge ham til Island, hvor han havde faaet Ansættelse som Præst ved Hof.

Samtidig med, at de to nygifte rejser til Island, vender Ormarr tilbage til sin Fødegaard for at staa ved Faderens Side og senere overtage Gaarden.

Da Faderen bedrøvet fortæller ham, at Runa skal have et Barn med Ketill, forstaar Ormarr, at det er hans Pligt at redde Plejesøsteren fra Vanære. Derfor ægter han hende, og de rejser en Tur til Udlandet, hvor Runa føder en Søn, før de atter vender hjem.

Imidlertid havde séra Ketill overtaget sit Embede, og hans Menighed forstod snart, at den i ham havde faaet en streng Dommer og Sædelærer. Ingen kunde jo vide, at det var falsk Spil, han spillede — at alt, hvad han foretog sig, var noget, der Skridt for Skridt kunde føre ham nærmere mod det afsindige Maal, han havde stillet sig: at fortrænge sin Fader og sin Broder og selv blive den første . . . den mægtigste i Sognet. Han tyngedes hverken af Tro eller Moral — og dækket af sin Præstekjole havde han let ved at spinde sine Ofre ind i et Væv af Løgne og Bagvaskelser. Ørlygur à Borg anede maaske nok, hvad Sønnen havde til Hensigt, men han hverken kunde eller vilde tage Kampen op med en Modstander, der ikke kæmpede med aabent Vizir.

Det saa da næsten ud til, at séra Ketill skulde se sine lyssky Planer gaa i Opfyldelse — og den Dag kom, da det store Opgør skulde finde Sted — da han skulde jage Dolken i Ryggen paa sine Ofre . . . Men det gik saa ganske anderledes, end han havde forudset. Det var ham selv, der blev slaaet ned — den falske og skinhellige Maske, han havde dækket sig bag, blev revet af ham, og Folk forstod med Gru, at det var en Løgner og Hykler, de havde gjort til deres Profet. Men ved sit Rænkespil naaede han at drive sin Fader i Dø-

den og berøve sin Hustru Forstanden — og først saa gik det op for ham, hvilken Syndebyrde han selv havde lagt paa sine Skuldre. — Den samme Aften forsvandt han, og Folk mente at vide, at han i Anger og Fortvivlelse havde taget sit Liv. Mindet om denne vildfarne Herrens Tjener døde aldrig, og hans Synd kastede i mange Aar Skygge over den Vej, hans stolte og stærke Slægt fulgte.

20 Aar er gaaet siden disse Begivenheder . . . Ormarr var nu Herre paa Borg, og han var Sognets Fører og Hersker, som Faderen tidligere havde været det. Han og Runa levede et lykkeligt Samliv, men Børn blev der ikke født dem, Ormarr var som en Fader for Ketills og Runas Søn, den unge Ørlygur, og det var Meningen, at Gaarden skulde gaa i Arv til ham. Han var en frisk og frejdig Yngling, hvis Hjerte var rent, og hvis Sjæl var uden Svig, og Fru Alma, der siden Begivenheden i Kirken havde været berøvet Forstanden, var mere glad for ham end for nogen anden.

En Aften ud paa Høsten, da Ørlygur havde været til Fjelds efter Faarene, traf han nede ved Elven en ung Pige, som allerede længe havde været i hans Tanker, og som altid fik hans Hjerte til at banke uroligt. Den unge Pige hed Bagga, og hun var Datter af en fattig, ugift Kvinde, der blev omtalt som Enken paa Bolli. Hun elskede Ørlygur af hele sin Sjæl, — men ingen af dem dristede sig til at sige det forløsende Ord. Han fortalte hende, at han maatte til Fjelds igen den næste Dag efter sit Yndlingslam, som han ikke havde fundet, og havde han haft Mod til at møde Baggas Blik, vilde han have opdaget, at denne Meddelelse gjorde et vist Indtryk paa hende. Men han saa det ikke, og da de begge havde svært ved at finde Ord, skiltes de snart.

Paa Vejen hjem havde han en Oplevelse, der blev af stor Betydning for ham.

Over Højfjældet kom vandrende en underlig, fantastisk Skikkelse med Tiggerposen over Nakken. Hans ene Ben var stift, og han støttede sig til en lang Brodstav, hans Skæg og Haar var graasprængt og tjavset, og kun et Øje havde han, men det luede med et Blik, der syntes at eje en overmenneskelig Magt og Klogskab. Denne vanføre Olding var kendt over det hele Land som Gæst den Enøjede, men der paa Egnen havde han aldrig været før. Han gik for at være den klogeste og ædleste af alle, han var de Fattiges og Lidendes Ven, og mange kunde tale med om hans Hjælpsomhed og Uegennytte. Det var denne levende Sagnfigur, Ørlygur mødte, og som til hans Overraskelse nævnede ham ved Navn og lod til at kende baade ham og hans Slægt. Ynglingen følte sig paa en mærkelig Maade tiltrukket af denne Mand . . . en sær, en uforklarlig Glæde kom over ham, og han var lykkelig ved at faa Lov til at dele sin Mad med ham og give ham sine nye Sko.

Men da Ørlygur vendte hjem til Borg, var han en anden, end da han drog ud. Mødet med Gæst den Enøjede havde grebet ham dybt, og nogle Bemærkninger, som Tiggeren var kommet med, havde fænget i hans modtagelige Sind.

Han følte pludseligt sit Ansvar og sin Pligt, og han besluttede at vandre i Gæst den Enøjedes Fodspor og som han forsøge at skabe Fred og Lykke blandt Menneskene og derved sone sin Faders Brøde.

Ormarr og Runa blev fortvivlede, da han fortalte dem sin Beslutning. Ved en snild Manøvre, i hvilken Bagga ogsaa blev draget ind, lykkedes det dog Ormarr for en kort Tid at give ham hans Sindsligevægt igen, men ogsaa kun for en Tid.

Saa skete der imidlertid det, at Gæst den Enøjede kom til Borg . . . Han havde paa sin Bodsvandring været mange Steder i Sognet og havde talt med baade høje og lave, gode og onde. Han havde til sin Glæde set, hvor elsket og agtet han var af alle, — og han havde med Sorg i Hjertet konstateret, at de samme Mennesker som priste ham, forbandede séra Ketill, hvis Minde stadig var levende. Men nu kom han altsaa til Borg, og han var dødssyg.

Og Sandheden kom for Dagen, — den overraskende, næsten ubegribelige Sandhed: At Gæst den Enøjede ikke var nogen anden end den forhadte Præst, som man troede død, men som lige siden den Dag, Forbandelsen ramte ham, angrende havde søgt at sone sin Synd.

Paa Borg indhentede Døden ham endelig, — men inden han stedtes for sin himmelske Dommer, fik han af de Mennesker, han havde gjort ondt, den fulde Tilgivelse, og hans forpinte Sjæl fandt Fred.

Syndebyrden var nu løftet fra Ørlygurs Skuldre, og han havde Lov til at tage mod de rige Gaver, som Livet kunde byde ham.

REGINA · KOMPLEKSET

AARHUS

Gulvtæpper

Gardiner

Kurvemøbler

Musik-Program
til
»Af Borgslægtens Historie« I. Del.

E. Eklaf: Morgen. — H. Helgas: Buldi via brestur. — Laxdal: Su rødd var svo føgur. — Is. Pàlss: I birkilaùt. — Em. Hartmann: Nordiske Folkedanse. (Scherzo). — do.: do. Nr. 3. — Hummel: Première Ouverture. — Islenski: Island farsælda frøn. — Halvorsen: Aftenlandskab. — do.: Serenade af „Gurre". — Th. Lack: Cabaletta. — Beethoven: Andante Nr. 10 for Piano. — Waldteufel: Espana Vals. — Sibelius: Elegie og Menuet af „Christian den 2den Suiten". — Schiøtt: O føgen er vor føsturjøra. — Grieg: Finale af Sonate Op. 13. — R. Bay: Bi, bi og blaka. — * * *: Stoö eg uti i tungslsjøsi. — Halvorsen: Elegie af „Kongen". — Mozart: Ouverture til Op.: „Titus". — Ejnarsson: Riöum riöum. — L. Gudmundson: Uvejr. — Schuberth: Symphoni i C-Dur. (Allegro). — N. W. Gade: Ouverture til „Hamlet". — Halvorsen: Suite ancienne. (Intrata). — Siegfr. Ein: Sefur søl hjà ægi. — Laxdal: Sjà roann. — Bach: Ouverture til „Hamlet". — G. Meyerbeer: Ouverture til „Strùense". (Andantino). — Svubjørnsen: O gùs vors Lands. (Nationalhymne).

C. E. Fritzsche
Kgl. Hof-Glashandel
Amagertorv 14

...ITLAMPE
...en · Fortæreer Tobaksrøg

...faa Elektricitet
...triciteitsværk
...CO-LIGHT
...ikke at ofre en Formue
...ostbar Stikledning!

...slag!

„Det er altsaa betydelig billigere end Højspænding, formentlig kun halvt saa dyrt, dertil kommer, at et Barn kan passe det.
Forpagter Saurbrey, Sprettingegaard.

„Jeg er glad ved, at jeg besluttede mig til at købe DELCO-LIGHT, og vilde foretrække dette, selv om jeg kunde faa en Højspændings Stikledning indlagt gratis paa min Gaard".
Proprt. O. Rasmussen, Havmosegaard.

Faas overalt.

Brug Gill...

Gillette Barbermaskine,
da Fabrikationen sker under den nøjagtigste gensidige Tilpasning.
GILLETTE SAFETY RAZOR CO A/S
VESTERBROGADE 4A¹ MADE IN U.S.A. Gillette KØBENHAVN B.

J. Jngvardsen
INGENIØRFORRETNING Vestervoldg 14, KbhvnB. TELEF: 12526

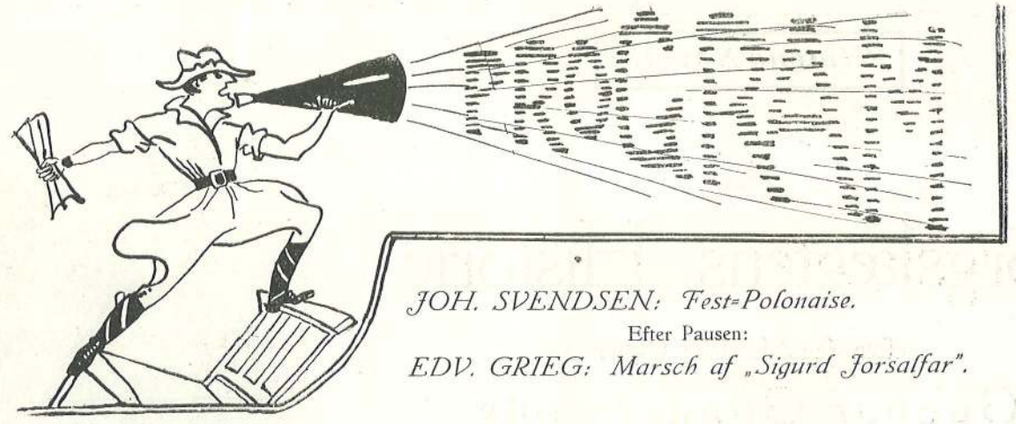

JOH. SVENDSEN: Fest-Polonaise.
Efter Pausen:
EDV. GRIEG: Marsch af „Sigurd Jorsalfar".

Filmhus 185. 1932 - Film I. 50.

Af
Borgslægtens Historie
⟨I. Del⟩

Skuespil i 7 Akter efter den islandske Digter Gunnar Gunnarssons berømte Roman-Cyclus af samme Navn.

Tilrettelagt for Filmen og iscenesat af GUNNAR SOMMERFELDT

HOVEDPERSONERNE:

Ørlygur, Kongen paa Borg	Frederik Jacobsen
Ormarr, Ketill } hans Sønner	Gudmundur Thorsteinsson (Debut) / GUNNAR SOMMERFELDT
Runa, hans Plejedatter	Ingeborg Spangsfeldt
Kaptejn Janzen	Bertel Krause
Professor Grahl	Victor Neumann
Vivild, Bankdirektør	Philip Bech
Alma, hans Datter	Inge Sommerfeldt

Handlingen foregaar dels paa Island — dels i København.

Officin: Akts. Nordisk Films-Kompagni.

Musiken (der hovedsagelig bestaar af islandsk Folkemusik) arrangeret og ledet af Kapelmester STEEN-JENSEN

21. 10. 553

Gul

Skandinaviens største Specialforretning
Frederik Fiedler
ST. KONGENSGADE 31
1581 TELEFONER: 10581

Fritzsche
Hof-Glashandel
agertorv 14

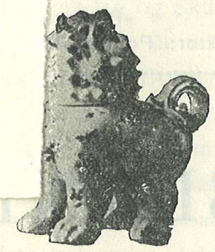

OZONITLAMPE
Renser Luften · Fortærer Tobaksrøg

skilles!

Han naaede ikke akkurat at blive gift med lille Mildred, og Fotografierne fra deres Forlovelse var ikke spredt over Verden, da man faar at høre, at nu vil Damen skilles — Chaplin er aandelig grusom siger hans Kone!

Legemlig Grusomhed er den lille Mand ifølge Sagens Natur selvfølgelig ikke i Stand til at præstere, men saa tager han Aandens Vaaben til Hjælp, og piner Sjælen ud af Konen — hvis hun da har nogen.

Fru Mildred klager desuden over, at Chaplin er blevet Socialist og hver anden Dag har Amerikas Borgbjerg til Frokost. Det er naturligvis slemt, men værre er det, at lille Charles har opfordret hende til at være sparsommelig — det er dog for galt.

Naar man ved, at Manden tjener ca. 2 Millioner

Faas overalt.

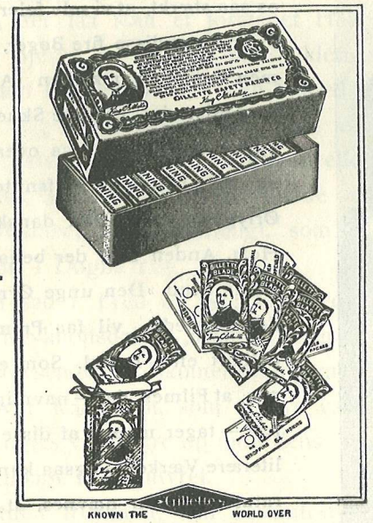

Faas overalt.

Brug

Gillette Barberblade
i en
Gillette Barbermaskine,
da Fabrikationen sker under den nøjagtigste gensidige Tilpasning.

GILLETTE SAFETY RAZOR CO A/S
VESTERBROGADE 4 A¹ MADE IN U.S.A. Gillette KØBENHAVN B.
KNOWN THE WORLD OVER

De kan faa Elektricitet
fra eget Elektricitetsværk
DELCO-LIGHT

De behøver ikke at ofre en Formue paa en kostbar Stikledning!

Gratis Overslag!

„Det er altsaa betydelig billigere end Højspænding, formentlig kun halvt saa dyrt, dertil kommer, at et Barn kan passe det.
Forpagter Saurbrey,
Sprettingegaard.

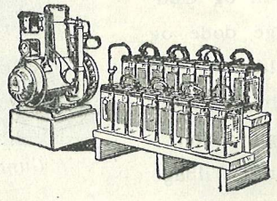

„Jeg er glad ved, at jeg besluttede mig til at købe DELCO-LIGHT, og vilde foretrække dette, selv om jeg kunde faa en Højspændings Stikledning indlagt gratis paa min Gaard".
Proprt. O. Rasmussen,
Havmosegaard.

J. Jngvardsen
INGENIØRFORRETNING Vestervoldg 14, Kbhvn.B.
TELEF: 12526

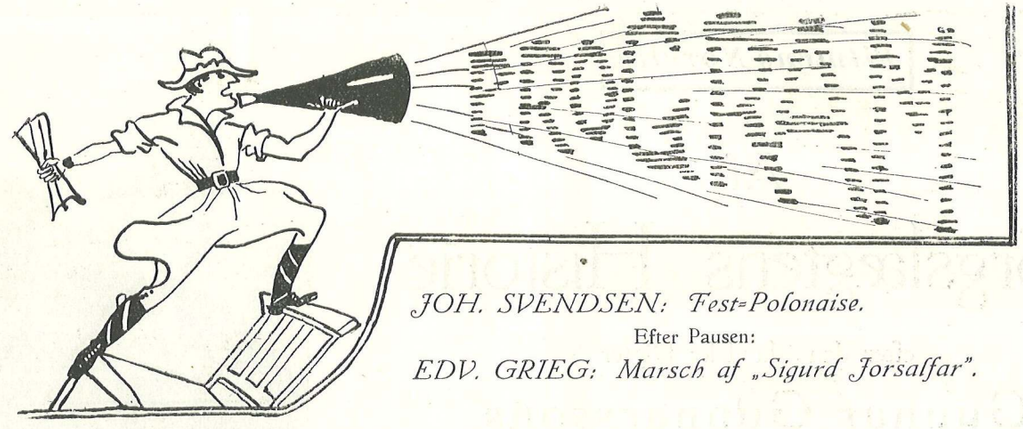

JOH. SVENDSEN: Fest-Polonaise.
Efter Pausen:
EDV. GRIEG: Marsch af „Sigurd Jorsalfar".

Flashus 185. 1932 - Film I. 50.

Af

Borgslægtens Historie

⟨I. Del⟩

Skuespil i 7 Akter efter den islandske Digter Gunnar Gunnarssons berømte Roman-Cyclus af samme Navn.

Tilrettelagt for Filmen og iscenesat af GUNNAR SOMMERFELDT

HOVEDPERSONERNE:

Ørlygur, Kongen paa Borg		Frederik Jacobsen
Ormarr, Ketill	hans Sønner	Gudmundur Thorsteinsson (Debut) GUNNAR SOMMERFELDT
Runa, hans Plejedatter		Ingeborg Spangsfeldt
Kaptejn Janzen		Bertel Krause
Professor Grahl		Victor Neumann
Vivild, Bankdirektør		Philip Bech
Alma, hans Datter		Inge Sommerfeldt

Handlingen foregaar dels paa Island — dels i København.

Officin: Akts. Nordisk Films-Kompagni.

Musiken (der hovedsagelig bestaar af islandsk Folkemusik) arrangeret og ledet af Kapelmester STEEN-JENSEN

21.10.353x

Filmens Novelle.

Af Borgslægtens Historie

efter den islandske Digter

Gunnar Gunnarssons

Roman-Cyclus af samme Navn.

I. Del.

(»Ormarr Ørlygsson« og »Den danske Frue paa Hof«)

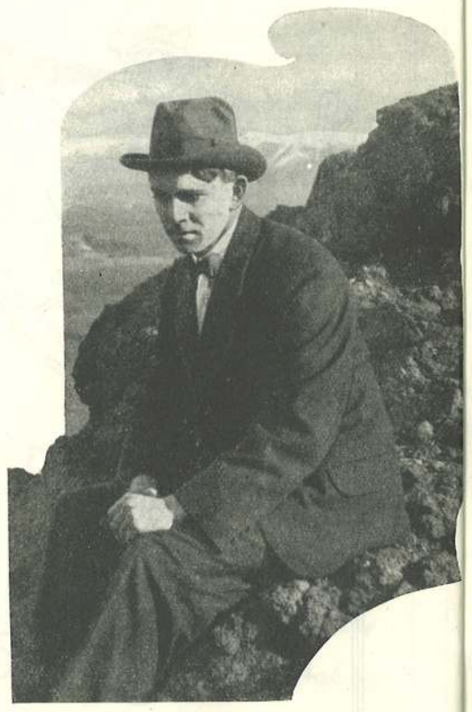

Ormarr.

I.

Det er Foraarsdag over Fjældet... tidlig Foraarsdag. Der kommer en ung Knøs vandrende op over dette Fjæld. Hele Sognet kender ham — det er

Runa.

„Kongens" Søn — Bonden paa Borg. Og han — den unge er Tronfølgeren — skal en Gang eje alle disse Herligheder — den store Gaard — og dette Landet viden om...

Den gamle Ørlygur à Borg — hans Far, kaldes ikke for intet Kongen. Han er Fører og Selvhersker — den samvittighedsfulde Raadgiver og en utrættelig og uegennyttig Hjælper for Sognets Fattige.

Jo, han er en stor Mand — en god Mand — Ørlygur — Kongen paa Borg.

Af de to Sønner elsker han højst Ormarr — han, der da ogsaa — som den ældste — skal arve Gaarden. Men hvad er det med Ormarr? Han er en drømmende Natur — og han kan sidde ude blandt Fjældmarkens Stenmasser, hvor Jøklerne lyser, hvor Gletscherelvene bruser — sidde der med sin Violin — han, der aldrig har lært en Node — men som spiller — spiller sine Tanker, sin Sjæl — spiller hele Islands storslaaede Natur — det bølgende Hav — der omgiver Øen, de øde, trøstesløse Lavamarker — spille for Faarene — for Lammene... Men af og til naar Tonerne til Mennesker — og da standser de deres Arbejde, staar stille og lytter.

— Det er Ormarr — Kongen paa Borgs Søn, der spiller!

...Hans langt yngre Bror Ketill er en egensindig, tyrannisk Natur...

Ørlygur sidder ofte i dybe Tanker, og en skarp Rynke kløver hans Pandehud:

Vil det blive saadan, at han maa sende Ormarr til København — som kloge Nabofolk har raadet ham til — for at han kan dyrke sin Musik — lære noget — blive til noget... Og vil han saa — Drengen — nogensinde vende tilbage igen... saa han — Faderen — maa give Ketill Borgen?

Men det hænder alligevel en Dag, at han sender sin Søn bort... ned til København... Og han — —Kongen paa Borg — bliver ene tilbage med Ketill og Runa — den lille Pige, Datter af Fjældbonden Pall à Seyru — som han har taget til sig.

II.

Og Ormarr kommer til København. Ombord paa Damperen har han gjort Bekendtskab og bleven gode Venner med Skibets Kaptajn — Janzen. Og det bliver da ogsaa Janzen, der en tidlig Morgenstund fører ham hen i Nybrogade, hvor den berømte Professor Abel Grahl bor, som skal føre dette Naturgeni ind paa de rette Veje og Stier.

Ketill .

Forsikrings-Aktieselskabet
„Dansk Merkur"
KONGENS NYTORV 6
Aktiekapital 3 Mill. Kr.
Assurance
i alle Brancher
Generalagentur
A/S Grøn & Witzke
KONGENS NYTORV 6
TELEFON: 9316

Salater
Paalæg
Konserves
Salman Salomonsen
Frederiksborggade 42
Ring til
Telefon 11,968.

Breinings Alabastercreme
gør Huden blød og giver en mat, hvid Hud.
Faas overalt. Pr. Tube Kr. 0,75.

DESSERT
Richardt
CHOCOLADE
Richardts
DESSERTER
anbefales til Frugt og Konfektskaale
TELEGRAMMER
og Present Æsker fineste Chocolader

Den oversøiske Røgtobak
Direkte fra Fabrik
Specielt anbefales:
Hollandsk Mixture Kr. 4,80
National Shag. Kr. 4,20
Gelre Kr. 4,80
National Mlg. Kr. 4,20
Insulinde Kr. 3,80
Alt pr. 1/2 Kg. Pr. 5 Kg. 6% Rabat.
Cigarer & Cerutter til Fabrikspriser.
Specielt anbefales:
La Terra Kr. 20,00
Don Ramiro Kr. 24,00
Sol de Cuba Kr. 26,50
Salon Cerut Kr. 10,00
Asta Cerut Kr. 12,00
Club Cerut Kr. 13,00
— Alt pr. 100 Stk. —
Forlang Prisliste!
CIGAR- & TOBAKSFABRIKEN
„DANMARK"
Niels Hemmingsensg. 20 · København K.
TELEFON:
5621

Alma.

Og i denne tidlige Morgen — hvor Professor Grahl sidder i Slaabrok og hører den unge Islænder spille — spille — saa ganske mod alle Love — mod al Teknik — men alligevel . . . alligevel . . spille som han, Professoren, aldrig har hørt før — er Ormarrs Skæbne besejlet.

. . . Aarene gaar . . der gaar vel det meste af ti — og Island har endnu ikke set Ormarr vende tilbage.

Men nu oprinder ogsaa den Aften, hvor Ormarr for første Gang skal træde frem for Offentligheden.

Han spiller . . . han spiller selve Island med dens Fjælde, Jøkler, varme Kilder, Fosse og Elve — hele denne mægtige Kæmpe-Natur, spiller den ind i Hjærterne paa et selskabsklædt københavnsk Publikum . . . der overgiver sig med det samme.

. . . Men nu — n u, da Ormarr føler, at Sejren er vundet — kommer der en pludselig, en uimodstaaelig Lyst til at give F a n d e n i det hele — faa dette andægtigt lyttende Publikum til at fare op — larme og kagle som en Flok forskræmte Høns.

Fra Beethovens Andante — glider han pludselig over i den sprælske — W a l d t e u f e l.

Stor Opstandelse. Er Manden bleven gal? Hvad er Meningen? Men inden nogen har faaet et Svar — er Ormarr forsvunden.

. . . Næste Morgen, da Kaptajn Janzen gaar ud paa sin sidste Islandsfærd — tager Ormarr med.

Ombord paa Skibet faar han at vide, at Professor Grahl er død af et Hjærteslag — af Sorg over, at hans kære Elev i et Øjebliks Stemning — har slaaet alle Broer bort . . .

Men Havet ligger der — stort og frit . . . vuggende, nynnende — og der langt oppe nordpaa ligger Ormarrs Ø . . . Island . . . !

III.

Paa Borg staar alt ti ved det gamle . . . Runa, Ørlygurs lille Plejedatter, gaar nu i sit syttende Aar og Ketill gaar paa Præsteskolen i Reykjavik. Det er Ketills fulde Beslutning, at han v i l overtage Borg — og der synes nu ikke at være nogen Hindringer for, at han kan faa sit brændende Ønske opfyldt — selv om Faderen strider nok saa meget imod.

Men saa er det jo, at Ormarr pludselig kommer — han, den rette Arving til Borg.

Fortsættelse af „Filmens Novelle" Side 14.

Kongen paa Borg.

J.J.
INDR VAREM
Specialforretning i pyntede Damehatte
Originale Pariser-Nyheder
Kopierede i elegant og prisbilligt Udvalg
Jens Jacobsen
29 KØBMAGERGADE 29
Telefon Nr 13029

A/S FISKER & NIELSEN
Nilfisk
VERDENS BEDSTE STØVSUGER
PETER BANGSVEJ Nº 30

Elisabethsminde
Fineste Spisechokolader

The NORDISK FILMS CO., Ltd.,

presents

BETTY FREDERICKSEN

and IRMA SPANFIELD in

"SONS OF THE SOIL"

A thrilling drama of Iceland

——— from the novel ———

"GUEST, THE ONE-EYED."

by

GUNNAR GUNNARSSON

"SONS OF THE SOIL."

— From the Novel. —

"GUEST, THE ONE-EYED."

By the famous Icelandic Author.

GUNNAR GUNNARSSON.

— Produced by the —

Nordisk Films Co., Copenhagen.

N.B. **"GUEST, THE ONE-EYED," is published by GYLDENDAL, 11, Hanover Sq., London, W.1.**

ADVERTISING AIDS.

A splendid range of posters in full colours.
Sets of attractive photos for lobby display.
Beautiful advance announcement slides.
Banners & Streamers & Throwaways.

NORDISK FILMS Co., Ltd.,

24, DENMARK STREET,
LONDON, W.C.2.

Telephone: Gerrard 6172. Telegrams: Norfilcom, Westcent, London.

NORDISK FILMS ARE "ALWAYS DIFFERENT."

"SONS OF THE SOIL."

From the Novel,
"GUEST, THE ONE-EYED."
by
GUNNAR GUNNARSSON.

The Story of the Film.

ORMAR ORLYGSON, elder son of a wealthy landowner, rescues Runa, a beautiful girl, and her father from a dangerous position above a high water-fall. He takes the pair to his home, and in consequence of their destitution, his father offers them shelter.

Ormar goes to the city to study and soon embarks upon a business career. He meets and falls in love with Alma Vivild, the daughter of a shipping magnate. He has decided to ask the girl's father for her hand when his plans are rudely upset by the advent of his brother Ketill, who fascinates the charming Alma. In

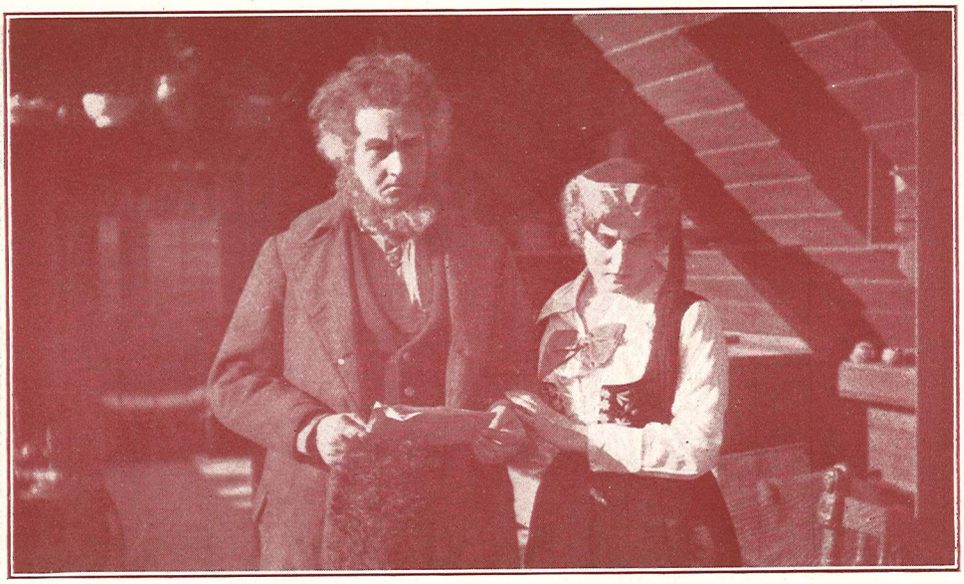

"SONS OF THE SOIL."

The Story of the Film, continued.

whirlwind fashion, Ketill courts Alma and very soon they are married, to the deep chagrin of Ormar who returns to his father's home.

On his arrival in the village, he learns that Ketill, before going to the city, had betrayed the affections of Runa and that a terrible scandal is imminent. Finding Runa about to throw herself over a precipice, Omar's heart is touched by her plight, and in order to prevent scandal he marries her and takes her abroad, where her baby is born.

Upon the return to the village of Ketill, accompanied by his wife Alma, the father upraids his younger son and drives him from his house. In a neighbouring village, the vengeful Ketill spreads a scandalous story about his father.

The shock of his son's perfidy proves too much for the old man, whose

"SONS OF THE SOIL."

The Story of the Film, continued.

death is a direct result of the accusation levelled at him by Ketill. Distressed at the evil he has wrought, Ketill leaves the village and is presumed to have died.

Twenty years later, Runa's son is roaming the hills when he meets an old, limping character with one eye, known as "Guest, the One-Eyed" who seems to know all about the people of the village, even to himself and his love for Bagga, a widow's daughter. "Guest, the One-eyed," has spent years of his life wandering over the countryside preaching the Gospel.

Bagga is sent to a neighbouring village to take up the position of housekeeper to a Doctor Hallson, but her lover follows, declares his love, and brings her home. On the way back, they meet "Guest," who is in a distressed condition, and the young man gives him a helping hand. Ormar and Runa, seeing that something is

"SONS OF THE SOIL."

The Story of the Film, continued.

amiss, come from their house and are amazed to find that "Guest, the One-Eyed," is none other than Ketill, Ormar's brother, who has adopted his present manner of living in order to earn forgiveness for his past misdeeds. Ormar, Runa and Ketill give their blessing to the young people, who look forward to the future with every prospect of happiness.

THE END.

"SONS OF THE SOIL."

—— From the Novel. ——

"GUEST, THE ONE-EYED."

By the famous Icelandic Author,

GUNNAR GUNNARSSON.

THE STORY IN BRIEF

FOR YOUR PROGRAM.

Ormar Orlygson marries Runa to prevent a scandal. Ketill, Ormar's brother, who is the author of Runa's trouble, is turned from his home by his father, and in revenge accuses his father of his own misdeeds. The shock of his son's perfidy kills the old man and Ketill, stricken with remorse, vanishes.

Twenty years later, Runa's son, who is in love with Bagga, a widow's daughter, meets "Guest, the One-Eyed," an itinerant preacher, who proves to be Ketill, his own father, working out his salvation for the past. A reunion follows and Runa's son becomes betrothed to Bagga.

BILL MATTER.

An Icelandic story of a son's perfidy and the terrible consequences.

CATCH LINES.

From the pulpit the son accused his father of his own misdeeds!
As she was about to throw herself over the precipice—he reached her!
He was about to declare his love when his own brother stole the girl!
Driven from home, he swore revenge—and traduced his own father!

NORDISK FILMS ARE "ALWAYS DIFFERENT."

LONDON
NORDISK FILMS Co. Ltd.

Af
Borgslægtens Historie

Efter **Gunnar Gunnarssons** Romancyklus af samme Navn

II. Del:

Gæst den Enøjede og den unge Ørn

HOVEDPERSONERNE:

Ormarr, Kongen paa Borg.....Gudmundur Thorsteinsson
Runa, hans Hustru ..... Ingeborg Spangsfeldt
Alma, hans Svigerinde .....Inge Sommerfeldt
Den unge Ørlygur, Runas Søn .....Ove Kühl
Enken paa Bolli.....Gudrun Indridadottir
Snæbjørg, kaldet Bagga, hendes Datter...Elisabeth Jacobsen
Gæst den Enøjede ..... Gunnar Sommerfeldt

□□□

Optaget paa Island under Instruktion af

GUNNAR SOMMERFELDT

□□□

Officin:

NORDISK FILMS KOMP.

København.

Gæst den Enøjede.

Ørlygur à Borg var Sognets mægtigste Mand. Han havde to Sønner: Ormarr, som var den ældste, og som havde taget Faderens gode Egenskaber i Arv, — og Ketill, der var en egoistisk og hensynsløs Natur. Skønt Ketill var uden Tro og Moral, havde han dog studeret til Præst og havde faaet Kald i Sognet. Han var blevet gift med en ung Københavnerinde — Alma Vivild, — men havde tidligere haft et Kærlighedsforhold med sin Plejesøster Runa, og for at frelse hende fra Vanære tog Ormarr hende til Hustru, inden hun fødte det Barn, Ketill var Fader til . . . Den samvittighedsløse Præst, der vilde være den Første . . . den Mægtigste i Sognet, intrigerede med sin Fader og sin Broder, og ved sit Rænkespil drev han Faderen i Døden og berøvede sin Hustru Forstanden. Han selv forsvandt, og Folk mente at vide, at han i Anger og Fortvivlelse havde taget sit Liv . . . Men Mindet om denne vildfarne Herrens Tjener . . . Præstedjævelen, som han hed i Folkemunde — døde aldrig . . .

20 Aar er gaaet siden disse Begivenheder . . . Ormarr var nu Herre paa Borg, og han var Sognets Fører og Hersker, som Faderen tidligere havde været det. Han og Runa levede

et lykkeligt Samliv, men Børn blev der ikke født dem. Ormarr var som en Fader for Ketills og Runas Søn, den unge Ørlygur, og det var Meningen, at Gaarden skulde gaa i Arv til ham. Han var en frisk og frejdig Yngling, hvis Hjerte var rent, og hvis Sjæl var uden Svig, og Fru Alma, der siden Begivenheden i Kirken havde været berøvet Forstanden, var mere glad for ham end for nogen anden.

En Aften ud paa Høsten, da Ørlygur havde været til Fjelds efter Faarene, traf han nede ved Elven en ung Pige,

som allerede længe havde været i hans Tanker, og som altid fik hans Hjerte til at banke uroligt. Den unge Pige hed Bagga, og hun var Datter af en fattig, ugift Kvinde, der blev omtalt som Enken paa Bolli. Hun elskede Ørlygur af hele sin Sjæl, — men ingen af dem dristede sig til at sige det forløsende Ord. Han fortalte hende, at han maatte til Fjelds igen den næste Dag efter sit Yndlingslam, som han ikke havde fundet, og havde han haft Mod til at møde Baggas Blik, vilde han havde opdaget, at denne Meddelelse gjorde et vist Indtryk paa hende. Men han saa det ikke, og da de begge havde svært ved at finde Ord, skiltes de snart.

Den næste Morgen fandt Ormarr Ørlygsson Ørlygurs Yndlingslam paa Tunet, og han saa om dets Hals et Baand, i hvilket Baggas Navn var indvævet. Han forstod, at Lammet maatte have været paa Bolli, og saaledes forholdt det sig i Virkeligheden ogsaa . . . Først paa Sommeren var Lammet kommen tilløbende, og Bagga havde beholdt det som en Slags Troskabspant, — en Erindring om den Hjerteven, hun elskede. Da hun nu hørte, at Ørlygur søgte efter det, havde hun om Aftenen bragt det til Borg, og for at have Tag i det havde hun bundet sit Strømpebaand om dets Hals -- og glemt

det. Ormarr kunde jo nok forstaa, at der maatte være en vis Forbindelse mellem Ørlygur og den unge Pige, og skønt han havde svært ved at forsone sig med Tanken om, at den ugifte Kvindes Datter engang skulde blive Frue paa Borg, besluttede han dog at lade Sagen gaa sin Gang. Han kaldte Ørlygur ud, og da denne saa Baandet, forstod han straks Sammenhængen, og hans Hjerte skælvede af Fryd. Han fik Lov til at forære Bagga Lammet, — og under sit Besøg paa Bolli fik han Vished for, at den unge Pige besvarede hans Kærlighed.

Paa Vejen hjem havde han en Oplevelse, der blev af stor Betydning for ham.

Over Højfjeldet kom vandrende en underlig, fantastisk Skikkelse med Tiggerposen over Nakken. Hans ene Ben var stift, og han støttede sig til en lang Brodstav, hans Skæg og hans Haar var graasprængt og tjavset, og kun eet Øje havde han, men det luede med et Blik, der syntes at eje en overmenneskelig Magt og Klogskab. Denne vanføre Olding var kendt over det hele Land som Gæst den Enøjede, men der paa Egnen havde han aldrig været før. Han gik for at være den klogeste og ædleste af alle, han var de Fattiges og Li-

dendes Ven, og mange kunde tale med om hans Hjælpsomhed og Uegennytte. Det var denne levende Sagnfigur, Ørlygur mødte, og som til hans Overraskelse nævnede ham ved Navn og lod til at kende baade ham og hans Slægt. Yndlingen følte sig paa en mærkelig Maade tiltrukken af denne Mand . . . en sær, en uforklarlig Glæde kom over ham, og han var lykkelig ved at faa Lov til at dele sin Mad med ham og give ham sine nye Sko.

Men da Ørlygur vendte hjem til Borg, var han en anden, end da han drog ud. Mødet med Gæst den Enøjede havde grebet ham dybt, og nogle Bemærkninger, som Tiggeren var kommet med, havde fænget i hans modtagelige Sind. Det forekom ham nu saa ufatteligt, at han — Præstedjævelens Søn, — skulde have Ret til at blive saa lykkelig. Var hans Fader ikke død forbandet og uden Herrens Naade, og burde han — Sønnen — ikke have gjort sit til at løse den tunge Forbandelse? — Han følte pludselig sit Ansvar og sin Pligt, og han besluttede at vandre i Gæst den Enøjedes Fodspor og som han forsøge at skabe Fred og Lykke blandt Menneskene og derved sone sin Faders Brøde.

Ormarr og Runa blev fortvivlede, da han fortalte dem

sin Beslutning. — Ved en snild Manøvre, i hvilken Bagga ogsaa blev draget ind, lykkedes det dog Ormarr for en kort Tid at give ham hans Sindsligevægt igen, — men ogsaa kun for en Tid.

Saa skete der imidlertid det, at Gæst den Enøjede kom til Borg . . . Han havde paa sin Bodsvandring været mange Steder i Sognet og havde talt med baade høje og lave, gode og onde. Han havde til sin Glæde set, hvor elsket og agtet han var af alle, — og han havde med Sorg i Hjertet konstateret, at de samme Mennesker, der priste ham, forbandede séra Ketill, hvis Minde stadig var levende. Men nu kom han altsaa til Borg, og han var dødssyg. —

Og Sandheden kom for Dagen, — den overraskende, næsten ubegribelige Sandhed: At Gæst den Enøjede ikke var nogen anden end den forhadte Præst, som man troede død, men som lige siden den Dag, Forbandelsen ramte ham, angrende havde søgt at sone sin Synd.

Paa Borg indhentede Døden ham endelig, — men inden han stedtes for sin himmelske Dommer, fik han af de Mennesker, han havde gjort ondt, den fulde Tilgivelse, og hans forpinte Sjæl fandt Fred.

Syndebyrden var nu løftet fra Ørlygurs Skuldre, og han havde Lov til at tage mod de rige Gaver, som Livet kunde byde ham.

FOTORAMA

ejer saavel Filmen som dens Plakat- og Program-Tekst o. a. lignende Materiale med absolut Eneret.

Ved Misbrug vil der blive nedlagt Forbud og Erstatningskrav gjort gældende mod Vedkommende.

REKLAMETRYKKERIET P. BUSCH, AARHUS

Af Borgslægtens Historie

II. Del

finder Premieren Sted umiddelbart efter

I. Del.

„Af Borgslægtens Historie" II. Del omhandler de to sidste Bind af Gunnar Gunnarssons Roman-Cyclus: „Den unge Ørn" og „Gæst den Enøjede".

Den unge Ørn er Ketill's Søn, som denne har frakendt sig, og som Runa og Ormarr har opfostret. Han er nu voksen — og de første Scener af Skuespillets anden Del beskæftiger sig med hans Kærlighedsforhold til en ung Pige — netop den unge Pige, som Præsten Ketill, da hun var nyfødt, nægtede at døbe.

Men Gæst den Enøjede er Hovedfiguren i II. Del — dette sælsomme Menneske, om hvem der gaar Sagn over hele Øen, og om hvis Godhed og Gudfrygtighed alle ved Besked. Han har ofret sit ene Øje, han har lemlæstet sin Fod for at redde et Menneskeliv, han er en kærkommen Gæst i hver Gaard i hver Hytte.

Klædt i sin Faareskindspels, støttet til

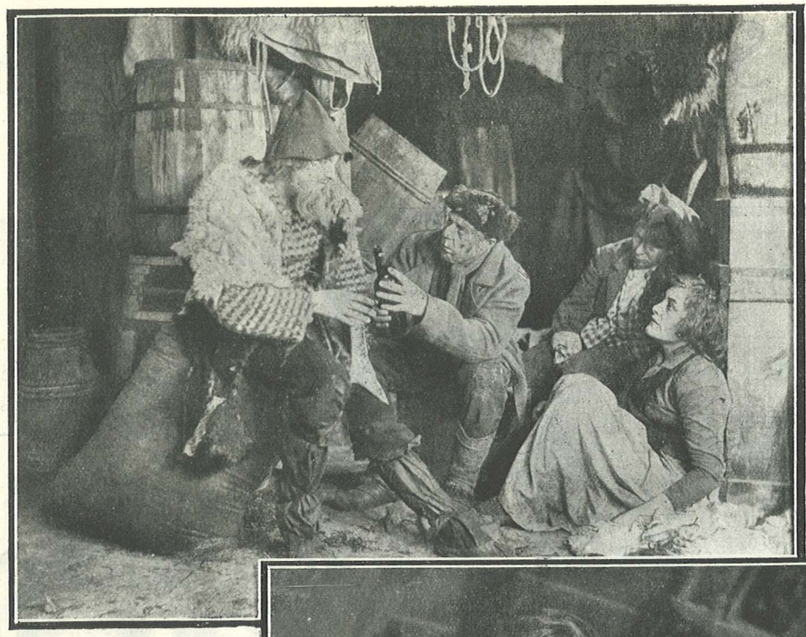

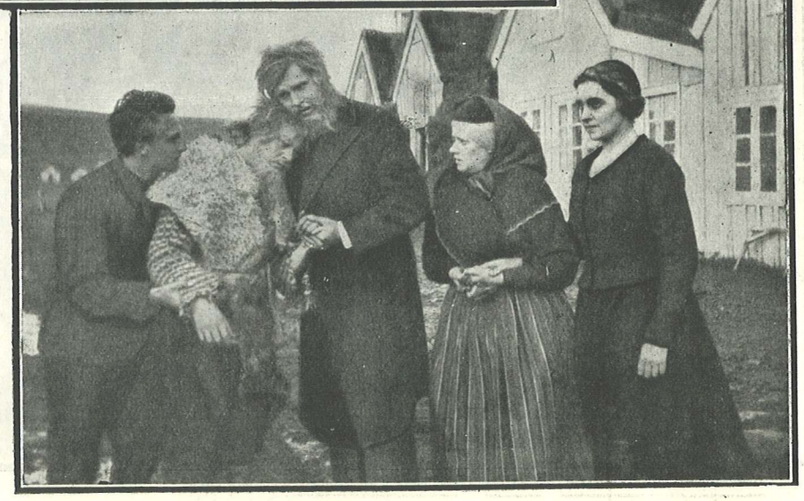

sin lange Stav, vandrer han over Fjældene, over Lavamarken. Paa Borg har han endnu aldrig været. Men de kender Sagnet om ham, og ogsaa de har hørt, at som Aarene er gaaet, er han bleven mere og mere svækket, og at han nu knap nok kan støtte paa sin syge Fod. Da oprinder den Dag, han kommer til Borg, men da er han en døende Mand . . . .

I „Af Borgslægtens Historie" II. Del spiller *Gunnar Sommerfeldt* Gæst den Enøjede". Ormarrs og Runas Søn af den unge Skuespiller *Kyhn*, og den unge Pige af Fru *Elisabeth Jacobsen*, som vi Københavnere husker som den blonde Danserinde Frk. Elisabeth Frederiksen. Men baade *Gudmundur Thorsteinsson*, Frk. *Ingeborg Spangsfeldt* og Fru *Inge Sommerfeldt* optræder i II. Del. Selvfølgelig bør den, der har set „Af Borgslægtens Historie" I. Del, ogsaa se II. Del, men der er intet i Vejen for, at de af Paladsteatrets Stamgæster, der paa en eller anden Maade bliver forhindret i at se I. Del, kan have ligesaa rig kunstnerisk Udbytte af at se det store Skuespils anden og sidste Del, da baade Filmen selv og den forklarende Tekst i Paladsteatrets Films-Nyheder giver en fyldestgørende Skildring af, hvad der er sket i det første Afsnit af Filmen.

— — —
— — —
— — —
— — —

Det første Skuespil efter Revolutionen indenfor den amerikanske Filmskunst:

»Kvindernes Kamp«

»Kvindernes Kamp« ‹Skuespil i 7 Akter› bliver den næste Nyhed paa Palads-teatret.

„KVINDERNES KAMP« har skabt et Højdespring for den amerikanske Filmskunst.

Første Klasses Manuskript.
Første Klasses Instruktion.

I den kvindelige Hovedrolle: LOUISE GLAUM — udvalgt blandt Hundredvis af Filmsstjerner til at spille denne Kæmperolle.

Original Idé. Stærkt dramatisk Hand-ling, der ikke lefler efter Effekt. — Et straalende Udstyr.

Iscenesætter: J. PARKER READ
Forfatter: C. GARDNER SULIVAN

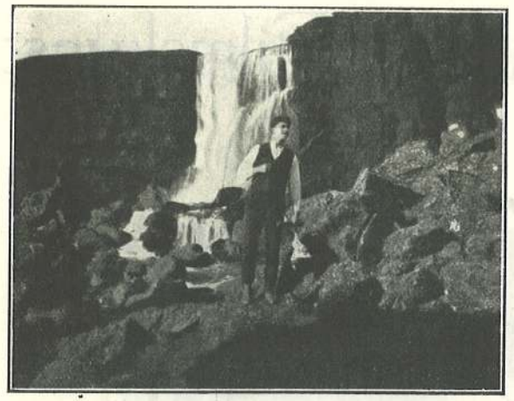

Hjem vender han som en slagen Mand — men nye Planer — store Planer er samtidig vokset frem i hans Sind — Planer, der vil gavne Island og gøre hans Slægt Ære.

Velsignet være han da paa Borg!

Rejse maa han desværre snart igen — tilbage til København — ikke som Violinvirtuos — men hvor han sammen med Kaptajn Janzen har startet et stort islandsk Dampskibsselskab. Han har faaet nye Venner i en Bankdirektør Vivild og hans unge Datter.

Men hjemme paa Borg sidder Runa og venter paa Ormarr og kan ikke glemme det Kys, han hilste hende med, da han kom hjem...

Ketill er bleven præsteviet — og tilbringer Sommeren paa Borg... Han fristes af Runa, dette slanke Naturbarn — han lokker hende og drager hende til sig — og til Trods for, at Runa kun har Ormarr i sine Tanker — kan hun dog ikke andet end lytte till Ketill...

Ørlygur forstaar og ser alt. Og en Harme til Ketill blusser op i ham. Han tvinger Sønnen til at rejse til København, indtil han kan vende tilbage og overtage séra (Præsten) Daniels Embede...

— — —

I København har Ormarr atter haft Heldet med sig — og Sejren er ham atter vis. Men ligesom sidste Gang — taber han Interessen for det, han har kæmpet for — fordi hans Natur er Kampen og Spændingen — og intet andet... Han overdrager Janzen Forretningen — og vil vende tilbage til Island.

Ketill, der mere ligner en ung Levemand end en Præst, har været sammen med ham i de 14 Dage, han har boet i København, er pludselig bleven forlovet med Bankdirektør Vivilds Datter, Alma. Da han hører, at Ormarr vil rejse hjem — beslutter han sig straks til at gøre det samme. Over Hals og Hoved lader han sig vie til Alma og tager hende med til Island.

En Lørdag Eftermiddag ankommer Ormarr og de Nygifte til Borg.

— Nu blir jeg bestandig, Far!, er Ormarrs første Ord.

Ørlygur, der er Menneskekender, ser, at Alma er en god Kvinde — altfor god til Ketill, og han byder hende hjærtelig velkommen paa Borg. Ketill ænser han ikke...

Ormarr forstaar ikke rigtig Grunden til Faderens Kulde overfor Ketill. Men da de Nygifte er brudt op for at ride til Præstegaarden Hof — kommer Sandheden for Dagen og rammer ham som et Spydsod i Hjærtet.

Faderen fortæller selv sin Søn det. At Runa skal have et Barn og at Ketill er — Faderen.

— — —

Da viser Ormarr sig som den sande Søn af Slægten Borg:

— For Almas Skyld maa vi skjule Sandheden. Runa skal heller ikke vanæres... Jeg elsker hende. Jeg gifter mig med hende. Vi tager til Udlandet — og der kan hun føde sit Barn — som jeg kalder for mit.

Da tager gamle Ørlygur à Borg sin Søn i Favn:
— Min Dreng — min egen Dreng!

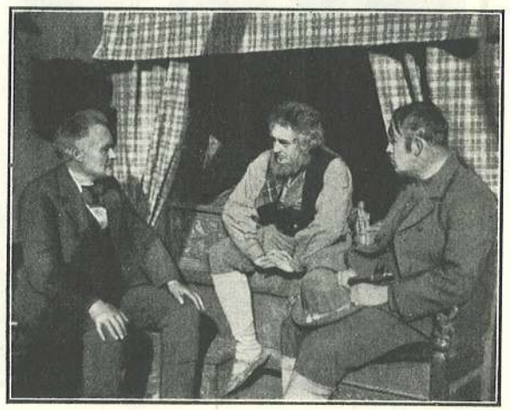

IV.

Og det skete, som Ormarr havde besluttet.

Imidlertid havde Ketill overtaget sit Præsteembede — og hans Menighed lærte hurtigt at forstaa, at den i ham havde faaet en streng Dommer. Ingen vidste jo, hvilket falsk Spil han spillede — at alt, hvad han foretog sig, var noget, der Skridt for Skridt kunde føre ham nærmere til det Maal — dette afsindige Maal han havde stillet sig: at fortrænge sin gamle Far og Ormarr fra Borg — og selv blive den største og mægtigste. Han krænkede sin Tro for at naa dette Maal — og dækket af sin Præstekjole, spandt han sine Ofre ind i et Væv af Løgn og Bagvaskelse.

Gamle Ørlygur anede vel nok, hvad det var Sønnen vilde og hvilke Hensigter, han havde. Men han hverken kunde eller vilde tage Kampen op med en Modstander, der ikke kæmpede med ærlige Vaaben.

Ormarr var vendt tilbage med Runa fra deres Rejse — og Barnet — Ketills Barn — havde de med.

Det Barn — sit eget Barn — sin egen Synd — benytter nu Ketill til at give Faderen og Broderen Dødsstødet.

Barnet er for gammelt til, det overhovedet kan være Ormarrs Barn. Men hvem er da Faderen?

Og han lader Rygtet spredes ud over hele Sognet. Alle, der før har æret og agtet den gamle Ørlygur — betragter ham nu med sky og bebrejdende Blik. For er det ikke Ormarr, der er Faderen — maa det vel være Ørlygur selv.

Da kommer endelig den Dag, hvor Ketill vover det sidste dristige Skridt — at lyse Forbandelse over Faderen og Ormarr, fordi de to har ført Synden ind i Menigheden.

Men dér taber Ketill. Han selv bliver slaaet ned. Den falske og skinhellige Maske, han har dækket sig bagved, bliver revet af hans Ansigt — og Menigheden forstaar nu med Gru, at det er en Løgner, en Hykler, den har valgt til Profet.

Men ved sit Rænkespil opnaar han alligevel forinden, at Faderen dør, ramt af et Hjærteslag af Sorg over Sønnen — og at hans Hustru, der har elsket sin Mand og nu ser ham som en af de største Syndere, mister Forstanden.

For sent gaar det op for Ketill, hvilken Forbrydelse han har gjort. Hvad hjælper det nu at anraabe Gud om Naade og Barmhjærtighed... Hans Gud har vendt sig fra ham.

Og Præsten Ketill forsvandt...Det sidste, man saa af ham, var, at han stod oppe paa „Sorte Klippen" — deroppe hvor Mennesker, der har Syndens Byrde paa deres Skuldre — gennem Aarhundreder har sonet deres Brøde — med Døden.

Mindet om ham døde aldrig — og hans Synd kastede i Aarevis sin Skygge over den Vej, hans stolte og stærke Slægt fulgte.

Men mange Aar senere.....

— — —
— — —
— — —
— — —
— — —

Slut paa 1. Del.

Norma Talmadge

udtaler sig til

Paladsteatrets Læserinder

om

Bagatellerne, som gør det.

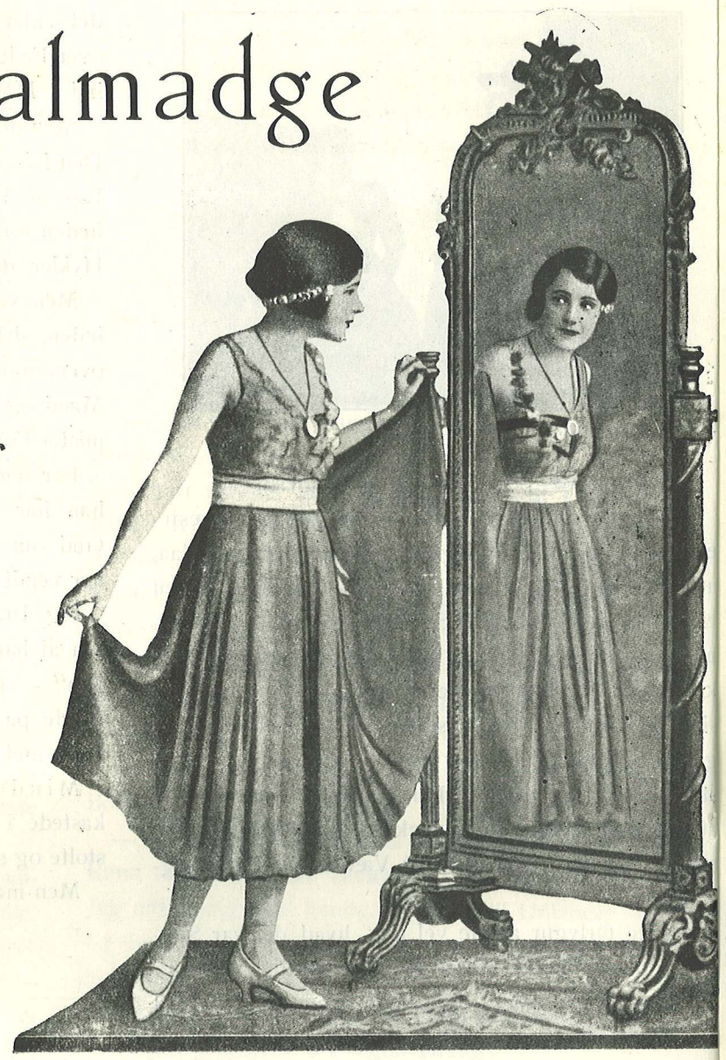

Det vil sikkert more Paladsteatrets Publikum at høre, hvad Norma Talmadge mener om Klædedragten — maaske Herrerne ogsaa vil interessere sig herfor — — man kan jo aldrig vide!

— — —

— — —

Vi giver altsaa Norma Ordet:

En Dag, da jeg stod og prøvede Hatte i en Modehandel, hvis Ejerinde har gjort sit Fag til en Videnskab, hørte jeg en Kunde i den anden Ende af Forretningen udbryde i en harmfuld Tone:

„Men hvorfor kan jeg ikke faa den Hat? Jeg synes om den."

Ekspeditricen rystede paa Hovedet.

„Vi kan ikke sælge Dem den Hat, Frue", sagde hun bestemt. „Det gør mig ondt, at De synes om den, for De kan virkelig ikke faa den."

Da Kunden fornærmet var gaaet sin Vej, sagde jeg til den unge Pige, som ekspederede mig.

„Hvorfor kunde den Dame ikke faa den Hat, hun vilde have?"

„Fordi vi aldrig sælger nogen en Hat, uden vi er

Paladsteatrets-Leverandører

CHR. JØRGENSEN
MØBELPOLSTRER - DEKORATØR
THORSHAVNSGADE 6
ISLANDS BRYGGE — TELEFON NR. 12841

A. & S. C. Thøfner
Gas- & Vandmester
— Sanitære Anlæg —
Ny Kongensgade 15
Telefon 6884

Albert Fugmann
Murmester og Entreprenør
Telefon 8699 Dronn. Olgasvej 28

J. Christoffersen & O. Sode
Snedkermestre
Kontor & Værksted:
Badstuestræde Nr. 11
Telf. Byen 7948

VICTOR MERTINS
Tømmermester og Bygningsentreprenør
Kontor: Forchhammersvej 28 - Tlf. 4744
Parket- og Brøddegulve direkte paa Beton - PATENT

Elektrisk Etablissement
Autoriserede Installatører
for elektrisk Lys og Kraft.
Andersen & Meyer
Tlf. C. 341 Badstuestræde 18 Kbhvn. K.

CLICHÉER
Bedst - hurtigst - billigst
Jacob Andersens Repr.-Anstalt
13, Gammel Mønt 13.

Paladsteatrets Films-Nyheders Annonceexpedition
Duvanfiers Reklame-Bureau
KONGENS NYTORV 24
TELEFONER:
6688 · 9988

MONTSERRAT

Engelsk Sauce

Føres i alle velassorterede Forretninger.

II Del 7 Sept 1920

Importeret af

RYBERG & CO.

Havnegade 45.

Aage Hansen — København.

PALADSTEATRETS

Films Nyheder

Nº 5

SÆSON 1920-21

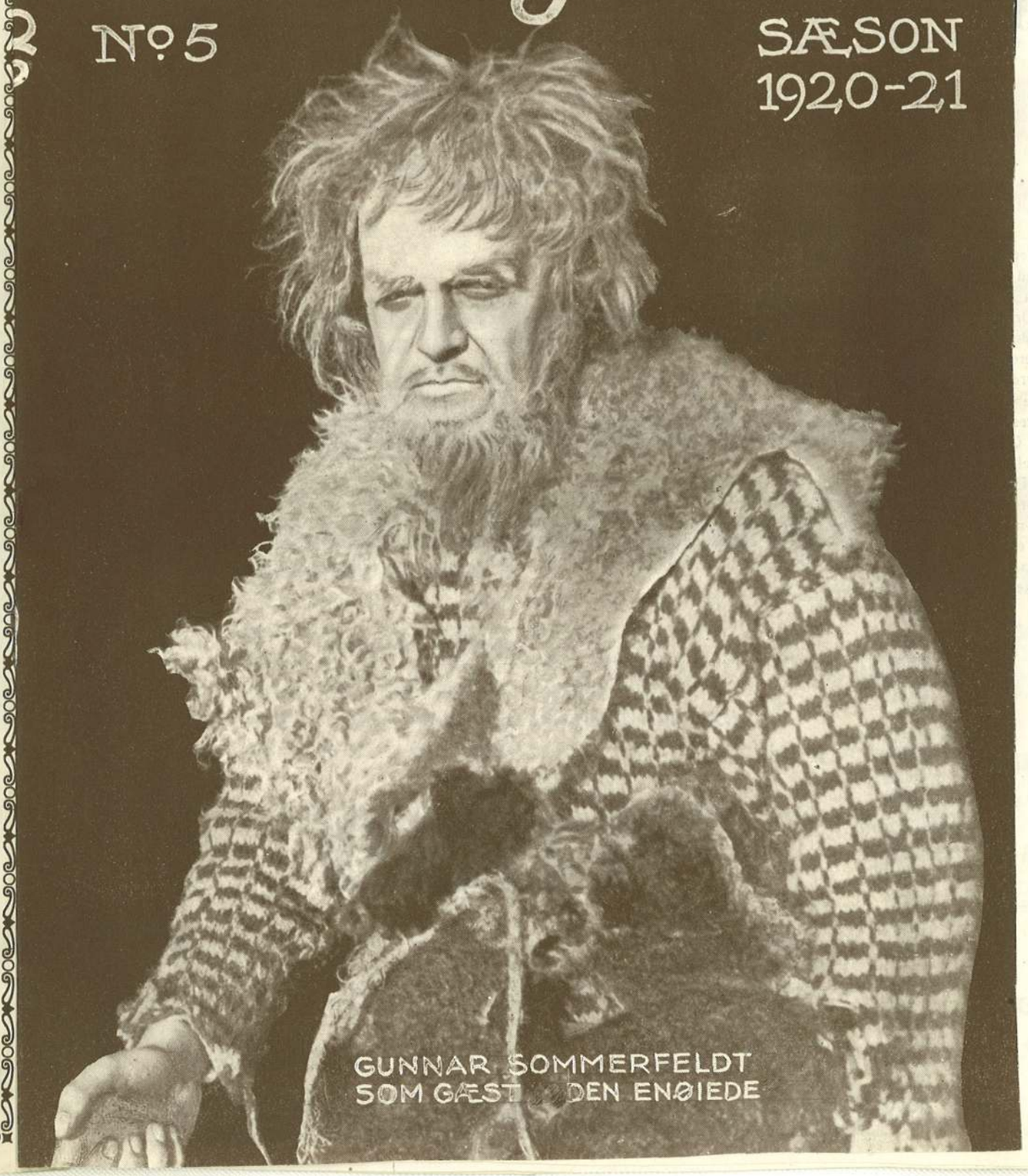

A/S Hannibal Sander
FARVERI OG KEMISK TØJRENSNING
INDREGI… …RKE
FILIAL … I KØ… …ED …
A/S H… …er
Farv… …ng
GRUNDL. 1812. GRUNDL. 1812.

Musik=Program
til
»Af Borgslægtens Historie« II. Del.

Siegf. Einarson: Kvølds i bliøa blænum. — * * *: Stø eg uti tungsljøsi. — Laurusson: O blessur summarsol. — Sveinbjørnson: Oldgamle Isafold. — R. Bay: Bi bi og blaka. — Laxdal: Su rødt var svo føgur. — H. Helgas: Buldi vio brestur. — do.: Klagesang. — Grieg: Mandjævnings Marsch. — do.: Andante af Sonate Op. 13. — Halvorsen: Symphonisk Intermezzo af „Kongen". — Ole Olsen: Svein Uræd. — Glück: Ouverture til „Ifigenia i Aulis. — Södermann: Intermezzo. — Gillet: Evocation. — Grieg: Aases Død. — Bethooven: Ouverture til „Leonora" Nr. 1. — Grieg: Vaaren. — Gervasio: Andantino religieux. — Laxdal: Su rødd var svo føgur.

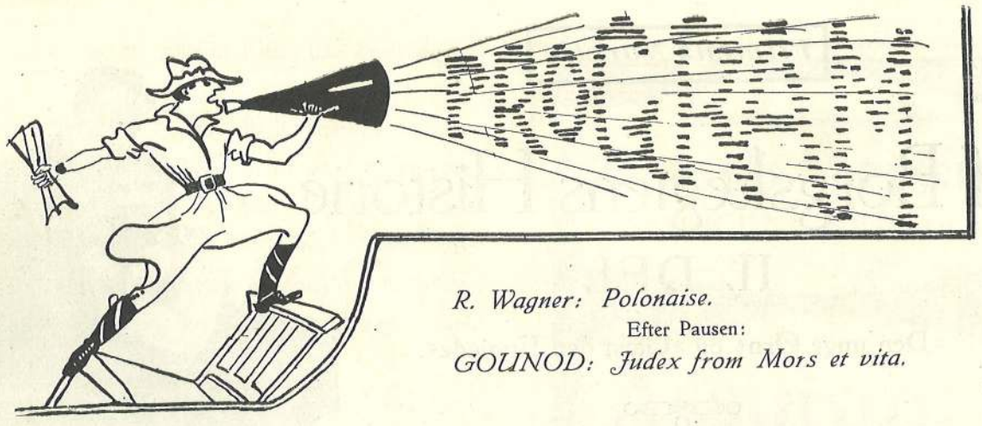

R. Wagner: Polonaise.
Efter Pausen:
GOUNOD: Judex from Mors et vita.

YELLOWSTONE PARK
Officin: Educational Film Corp., New York.

METODE I GALSKABEN
Nordisk Lystspil i 1 Akt.

Paladsteatrets Films=Magasin.
Nummer 4. 2. Aargang.

Af Borgslægtens Historie
II. DEL
efter den islandske Digter GUNNAR GUNNARSSONS berømte Roman=Cyclus.

Skuespil i 5 Akter.

Tilrettelagt for Filmen af Valdemar Andersen. = Iscenesat af Gunnar Sommerfeldt.

HOVEDPERSONERNE:

Ormarr, Kongen paa Borg	Gudmundur Thorsteinsson
Runa, hans Hustru	Ingeborg Spangsfeldt
Den unge Ørn, Runas Søn	Ove Kühl
Alma Ørlygsson	Inge Sommerfeldt
Enken paa Bolli	Gudrun Ingridsdotter
Snæbjørn, kaldet Bagga, hendes Datter	Elisabeth Jacobsen
Gæst den Enøjede	Gunnar Sommerfeldt

Handlingen foregaar paa Island.

Musiken arrangeret og ledet af Kapelmester STEEN-JENSEN

Det er ikke i dette Tilfælde et kendt, københavnsk Udlejningsselskab her er Tale om — men en kendt københavnsk Skuespillerinde — Fru Astrid Holm — der er blevet knyttet til „Svenska Bio“ og spiller en af de store Roller i den nyeste Selma Lagerløf-Film „Kørkallen“, der i Victor Sjøstrøms Iscenesættelse vil komme frem i Sæson 1920—21 i Stockholm, saavel som her i København — det sidste Sted i „Paladsteatret“, der som bekendt har Eneret paa alle „Svenska Bio“s Kunst-Film.

Fru Astrid Holm er ingen Novice indenfor Filmen (skønt det var som Novice — den lille Marie Odile i Stykket af samme Navn — hun for nogle Aar siden skabte sig et betydeligt Navn indenfor den køben-

FILIAL
I KØ
ED

A/S Hannibal Sander

Farveri og kemisk Tøjrensning

Fabrikens Telefon Numre:
SØBORG 31 · 60 · 61

Hovedtelefon:
4839

GRUNDL. 1812 GRUNDL. 1812

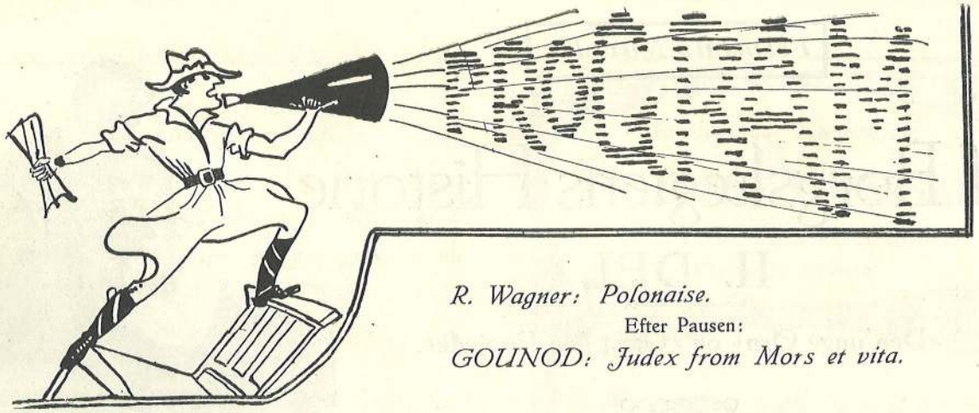

R. Wagner: Polonaise.

Efter Pausen:

GOUNOD: Judex from Mors et vita.

YELLOWSTONE PARK

Officin: Educational Film Corp., New York.

METODE I GALSKABEN

Nordisk Lystspil i 1 Akt.

Paladsteatrets Films-Magasin.

Nummer 4. 2. Aargang.

Af Borgslægtens Historie

II. DEL

efter den islandske Digter GUNNAR GUNNARSSONS berømte Roman-Cyclus.

Skuespil i 5 Akter.

Tilrettelagt for Filmen af Valdemar Andersen. = Iscenesat af Gunnar Sommerfeldt.

HOVEDPERSONERNE:

Ormarr, Kongen paa Borg	Gudmundur Thorsteinsson
Runa, hans Hustru	Ingeborg Spangsfeldt
Den unge Ørn, Runas Søn	Ove Kühl
Alma Ørlygsson	Inge Sommerfeldt
Enken paa Bolli	Gudrun Ingridsdotter
Snæbjørn, kaldet Bagga, hendes Datter	Elisabeth Jacobsen
Gæst den Enøjede	Gunnar Sommerfeldt

Handlingen foregaar paa Island.

Musiken arrangeret og ledet af Kapelmester STEEN-JENSEN

Filmens Novelle.

Af Borgslægtens Historie

II. DEL

»Den unge Ørn« og »Gæst den Enøjede«.

Hermed en kort Oversigt over 1. Del for de enkelte, der ikke fik Lejlighed til at se dette Afsnit af Filmen: Den islandske Storbonde, Kongen paa Borg, har to Sønner, Ormarr og Ketill, samt en Plejedatter Runa. Ormarr er en drømmende Natur — men Ketill er en egensindig, tyrannisk Dreng. Mens den langt ældre Ormarr tager til København for at studere Musik bliver Runa og Ketill tilbage. Det er Meningen at Ketill skal være Præst og gaar derfor paa Præsteskolen i Reykjavik. Da han i en Ferie vender tilbage til Borg og finder Runa som en ung smuk Pige — lykkes det ham at forføre hende — trods hendes Hjerte og Tanker er hos Ormarr. Senere sejler Ketill til København, hvor Ormarr har startet et Dampskibsselskab, og her forlover han sig med en ung, dansk Dame. Da Ormarr overgiver hele sin Forretning til en Ven, Kaptejn Janzen, fordi han vil tilbage til Island, lader Ketill sig hurtigt vie til Alma — den unge danske Dame — og tager med. Thi hans eneste brændende Ønske er at blive Herre, enemægtig Herre paa Borg — koste hvad det vil. Paa Borg fortæller gamle Ørlygur sin Søn, at Runa skal have et Barn med Ketill — og for at dække Runas Skam gifter Ormarr sig med

hende og tager hende med til Udlandet — hvor Barnet fødes. Da han vender tilbage, udgiver han Barnet for sit eget. Men dette Barn — sin egen Synd, benytter Ketill til at faa sit Ønske opfyldt — at blive den første og den mægtigste — og Ejer af Borg. I Kirken — for hele Menigheden — beskylder han Faderen for at have forført sin Plejedatter Runa — da det kan bevises, at Ormarr ikke er Far til Barnet.

Da stempler Kongen à Borg sin Søn Ketill som Fader til Runas Barn — og lyser Forbandelsen over ham. Næppe er Ordene udtalt, før han synker sammen, ramt af et Hjærteslag. Ketills Hustru, der nu ser hvilken Hykler og Løgner den Mand har været, hun har elsket — mister af Sorg og Fortvivlse Forstanden. Og Ketill bliver ene tilbage i Kirken — ene — forladt af sin Gud — af Mennesker og Dyr.

. . . Det sidste Folk saa af „Præstedjævelen" var, at han stod oppe paa Sorte-Klippen — og man mente at han havde styrtet sig ned derfra. Han forsvandt i det mindste. Men Mindet om den vildfarne Herrens Tjener døde aldrig.

I.

Tyve lange Aar gik.

Ormarr var Herre paa Borg og Sognets retfærdige Raadgiver og staute Fører, som Faderen havde været det.

Og han levede et lykkeligt Samliv med Runa.

Deres Barn — eller rettere sagt Ketills og Runas Barn — var nu en voksen Knøs paa godt og vel 20 Aar.

Ørlygur hed han — som sin Bedstefader — „den unge Ørn", kaldte Folket ham. Saa fuldkommen havde han slægtet sin Mor paa — at alle elskede ham — og Ketills Hustru — Alma — som siden Begivenheden i Kirken havde mistet Forstanden, var — paa sin Maade — mere glad for ham — end nogen anden.

Alma — dette stakkels Menneske — hvis Forstand var forsvundet — havde dog endnu ét Instinkt tilbage: hun kunde skelne mellem gode og onde Mennesker.

— — — Husker De den unge Kvinde, hvis Barn — en Dag efter Kirketid — Ketill nægtede at døbe — fordi det var et Syndens Barn? Saa vidt gik han, at han, der selv havde drevet en Kvinde ud i Synden, alligevel følte sig saa mægtig under sin sorte Præstekjole — at han turde støde denne Kvinde og hendes Barn bort . . .

Dette lille Barn var nu ogsaa bleven voksen — en sød ung Pige — Bagga hed hun.

Hende elskede Ørlygur — af hele sit varme Hjærte. Og hun vel ogsaa ham.

Men ingen af dem dristede sig til at sige det forløsende Ord. De saa blot paa hinanden — og smilte.

Men det maatte jo komme — dette Ord — for

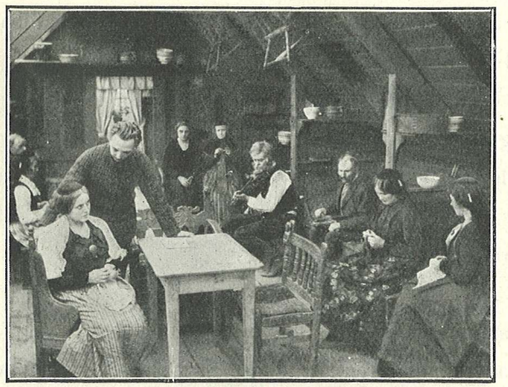

Ormarr spiller . .

Forsikrings-Aktieselskabet
„Dansk Merkur"
KONGENS NYTORV 6
Aktiekapital 3 Mill. Kr.

Assurance
i alle Brancher

Generalagentur
A/S Grøn & Witzke
KONGENS NYTORV 6
TELEFON: 9316

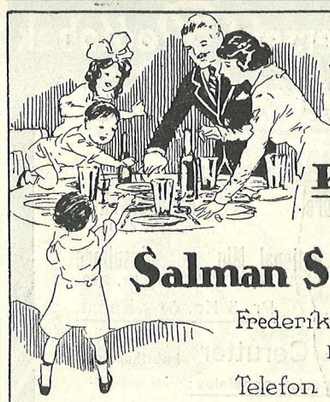

Salater
Paalæg
Konserves
Salman Salomonsen
Frederiksborggade 42
Ring til
Telefon 11,968.

Breinings
Alabastercreme
gør Huden blød og giver en mat, hvid Hud.
Faas overalt. Pr. Tube Kr. 0,75.

DESSERT
Richardt
CHOCOLADE
Richardts
DESSERTER
anbefales til Frugt og Konfektskaale
TELEGRAMMER
og Present Æsker fineste Chocolader

Den overseiske Røgtobak
Direkte fra Fabrik
Specielt anbefales:
Hollandsk Mixture Kr. 4,80
National Shag. Kr. 4,20
Gelre Kr. 4,80
National Mlg. Kr. 4,20
Insulinde Kr. 3,80
Alt pr. 1/2 Kg. Pr. 5 Kg. 6% Rabat.
Cigarer & Cerutter til Fabrikspriser.
Specielt anbefales:
La Terra Kr. 20,00
Don Ramiro Kr. 24,00
Sol de Cuba Kr. 26,50
Salon Cerut Kr. 10,00
Asta Cerut Kr. 12,00
Club Cerut Kr. 13,00
— Alt pr. 100 Stk. —
Forlang Prisliste!
CIGAR- & TOBAKSFABRIKEN
„DANMARK"
Niels Hemmingsensg. 20 · København K.
TELEFON:
5621

Maa jeg give Bagga dette Lam . . . ?

det var jo ikke til at udholde, hver for sig at gaa og bære paa saa megen Kærlighed.

Ørlygurs Yndlingslam sørgede saa endelig for — med lidt god Hjælp fra Baggas Side — at føre de to saa unge og saa lykkelige og saa forelskede Menneskebørn sammen.

Lammet var nemlig forsvundet — og ikke til at finde. Hvad der forresten ikke var saa underligt. Først paa Sommeren var Lammet nemlig kommen tilløbende til Baggas Mors Hytte — og Bagga havde beholdt det som et Troskabspant...

Men en Morgen finder Ormarr — Ørlygurs Far — Lammet paa Tunet. Et Strømpebaand er bundet til dets Hals. Og Baggas Navn er indvævet i dette Baand.

Det var Bagga, der havde bragt Lammet tilbage til Borg!

Ormarr forstod jo nok straks, at de to — Bagga og Ørlygur — holdt af hinanden. Men han havde alligevel svært ved at forsone sig med Tanken om, at den ugifte Kvindes Datter en Gang skulde blive Frue paa Borg — men....

Men Ørlygur kunde jo ikke undgaa at se, at Lammet var vendt tilbage — og da han fik Lov af Faderen at forære Bagga Lammet — og han kom med det til hende — bærende det paa sine Arme — og hun strøg med sin Haand hen over Lammets hvide Uld — og ogsaa — ganske tilfældigt — kom til at berøre Ørlygurs Haand — saa...

Ja saa:

— Holder du da virkelig af mig, Bagga?

— Jeg elsker dig, Ørlygur.

II.

Der gaar Sagn over hele Island, at der vandrer en Mand omkring paa Højfjældet med en Stav i Haanden og en Tiggerpose paa Nakken... Af og til kommer han ned til Gaardene — og alle tager venligt imod ham — fordi de har hørt om, hvor god han er. Han har reddet et Menneskeliv og mistede under Redningsforsøget sit ene Øje... Han har lemlæstet sit Ben — saa han daarligt nok kan gaa.

Graasprængt og tjavset er hans Haar — og klædt i Faareskind er han...

Aldrig endnu har nogen hørt ham klage. Kun blide og trøstende Ord har han i sin Mund — og han taler altid om Gud den Almægtige — om hans Godhed — og Velsignelse...

Man kalder ham Gæst den Enøjede... man kalder ham det fra Hytte til Hytte — fra Gaard til Gaard...

Ogsaa paa Borg har de hørt tale om denne sæl-

Fortsættelse af „Filmens Novelle" Side 12.

Gæst den Enøjede træffer Bagga . . .

J.J.
INDR VAREM
Specialforretning i pyntede Damehatte
Originale Pariser-Nyheder
Kopierede i elegant og prisbilligt Udvalg
Jens Jacobsen
29 KØBMAGERGADE 29
Telefon Nr 13029

A/s FISKER & NIELSEN
Nilfisk
VERDENS BEDSTE STØVSUGER
PETER BANGSVEJ Nº 30

Elisabethsminde
Fineste Spisechokolader

Den næste Palads-Nyhed

bliver

Kvindernes Kamp.

Skuespil i 7 Akter med LOUISE GLAUM i Hovedrollen.

— Hvorfor skulde det netop hænde mig?

(Fra »Kvindernes Kamp« — sidste Akt.)

„Kvindernes Kamp"

er, som vi tidligere har meddelt, det første Skuespil, der blev skabt efter Revolutionen, indenfor den amerikanske Filmskunst — hvor man indsaa, at *Stjernerne* — ikke længer var *del afgørende* — i Særdeleshed fordi han eller hun, der havde faaet sig et Navn paa Broadways Lys-Reklamer, i taabelig Overmod efterhaanden forlangte saa svimlende Honorarer for at optræde i en Film, at man nødvendigvis maatte spare paa Udstyret, købe et billigt Manuskript og ikke altfor dyre Medspillere. *Handlingen* og *Iscenesættelsen* kom pludselig i første Række. En god Handling — navnlig en *original* Handling — der ikke traadte i de gængse Filmsmanuskripters dybe Fodspor — vilde sikkert skaffe et Filmsskuespil en lignende Succes som et Stjernenavn — navnlig naar den navnkundige Filmsskuespillers eller Skuespillerindes svimlende Gage blev fordelt ligeligt og retfærdigt mellem Instruktør, Forfatter og Regissør — Manden, der skaber den ydre Ramme indenfor Handlingen og Spillet. J. Parker Reed jun. — en Søn af den bekendte Filmsdirektør Parker Reed (der stadig hører til den gamle Skole) var en af de første revolutionære Filmsmænd. Nu skulde han vise Verden — og sin Far — at Filmens Kunst stadig er i Udvikling, blot man har Mod nok til at foretage det dristige Skaktræk. Han saa sig om for at finde en Skribent, der kunde levere ham et virkelig godt Manuskript — og han fandt Mr. *Sulvian.* Han trawlede samtlige kaliforniske Filmsatelier igennem for at finde en Skuespillerinde, der kunde fremstille Hovedrollen i Sulvians Skuespil — og han fandt — eller rettere sagt udvalgte — *Louise Glaum.* Louise Glaum er ikke ukendt paa det hvide Lærred. Hun har et Navn. Ikke saa lidt af et Stjernenavn. Parker Reed havde en Samtale med hende paa to Timer — hans sidste Ord til den unge Skuespillerinde var: — Taber vi — saa taber vi *alle* — og saa er det et Spørgsmaal, om vi nogensinde rejser os igen! Men Louise Glaum rakte Parker Reed trygt og smilende sin Haand: — Jeg betragter det som en Ære, at De netop har valgt mig til at udføre Hovedrollen i et Skuespil, der hedder »Kvindernes Kamp« — men som i Virkeligheden er en Kamp — en Udfordring — med de nuværende Dogmer . . . . Og det blev en *Sejr.* New York har ikke siden *Griffiths* Kæmpefilm beskæftiget sig mere med et Filmsskuespil end »Sex« — som paa Dansk har faaet Navnet »Kvindernes Kamp«.

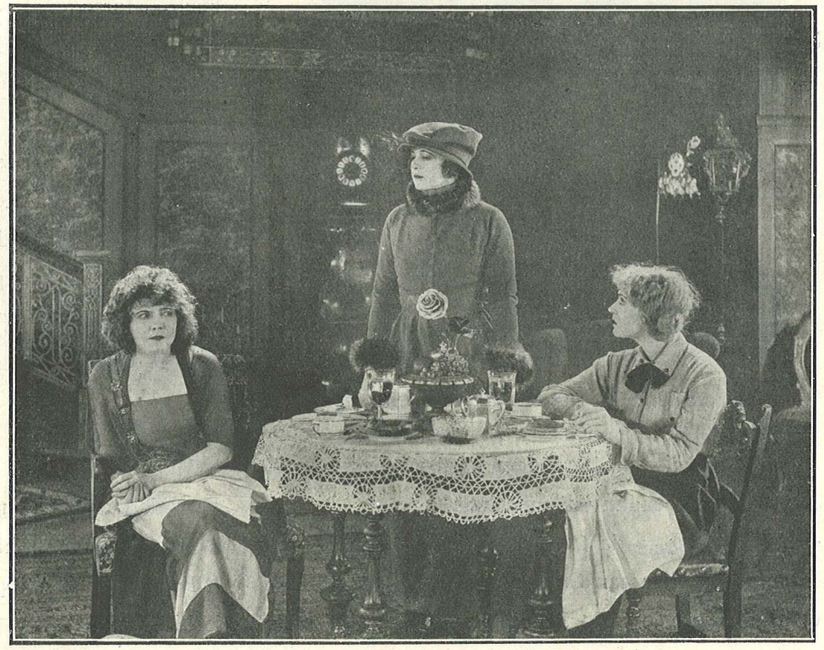

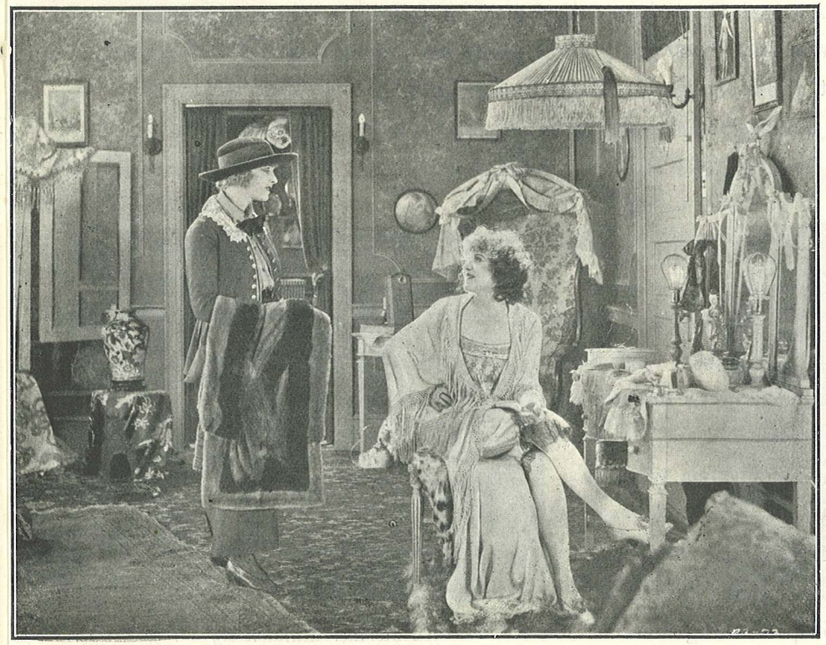

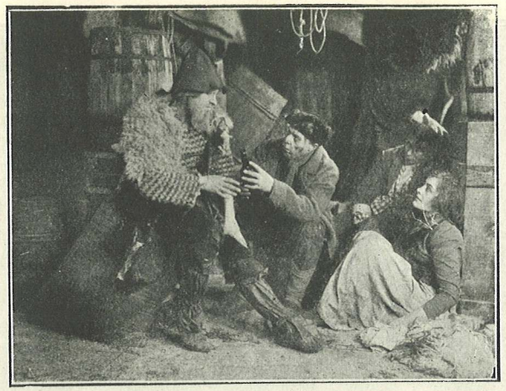

Gæst den Enøjede hos de Faldne og Elendige.

somme Skikkelse. — Men ingen har endnu set ham — ingen dér har endnu talt med ham.

Først i Dag — da Ørlygur — vandrer tilbage fra Bagga — træffer han Gæst den Enøjede. Han staar overfor denne levende Sagnfigur — og skælver — er det af Angst eller Fryd? — da Gæst nævner hans Navn... og stryger ham kærligt over Haaret.

— Naa, saadan ser du ud, du unge Ørn! Du har gode Øjne! Herren velsigne dig!

— —

...Fra den Dag — efter Mødet med Gæst den Enøjede — er Ørlygur som forvandlet. Først nu forekommer det ham saa ufatteligt, at han Ørlygur — „Præstedjævelens" Søn — der for 20 Aar siden troede han kunde sone sin Brøde med Døden — har Ret til at være lykkelig — har Ret til at elske — og gifte sig med den reneste, den smukkeste af alle — Bagga...

Var hans Far ikke død forbandet og uden Herrens Naade? Og burde han — Sønnen — ikke forlængst — have gjort sit til at løse den tunge Forbandelse?

Jo, han føler pludselig — denne Dreng paa tyve Aar — der i Gaar hoppede og sprang over Tunet — der i Dag for første Gang har følt Baggas varme Mund mod sin — han føler nu, at det er hans Pligt at vandre i Gæst den Enøjedes Fodspor — og som han — forsøge at skabe Fred blandt Menneskene og derved sone sin Fars Brøde.

— —

Ormarr og Runa bliver fortvivlede, da Sønnen fortæller dem sin Beslutning. Og nu ser Ormarr, at Bagga er den eneste Redning — og ved en snild Manøvre — lykkes det ham da ogsaa at give Ørlygur hans Sindsligevægt tilbage...

Thi naar man er tyve Aar — er man som det bløde Voks...

III.

Men saa kommer den Dag — denne sælsomme Dag, da Gæst den Enøjede kommer til Borg...

Hvorfor kommer han s i d s t til Borg?

For det er jo netop, som om hans Vandring nu er forbi...

Hans syge Ben kan ikke støtte ham længere — Gang paa Gang falder han sammen — og knuger sin Haand krampagtigt til sit Hjærte...

Ingen ser han kommer. Han slæber sig frem — han snubler — han rejser sig igen... da forsøger han med en mægtig Kraftanstrængelse at komme til at støtte paa Benene — for der — der foran ham ligger jo Borg...

B o r g...!

Hans Mund skælver — han løfter sine Hænder —

Nu nærmer Stunden sig —!

Og den Dag kom, da han naaede frem til Borg . . .

som en Tak til Gud... Nu er hans Bodsvandring forbi. Nu har han lidt og kæmpet sig frem — sultet og frosset i tyve lange Aar... og aldrig hørtes en Klage fra hans Mund — kun en Tak, en brændende Tak til Gud — at han den Almægtige — gennem Bod og Bønner vilde give ham Tilgivelse for sine Synder.

Nu stod han ved Maalet for sin Vandring. Gud havde selv ført ham herhen. Nu skulde han møde de Mennesker igen, som han hensynsløst havde trampet paa — for at naa et Maal, der kun var et timeligt Maal, og som var skabt af hans brændende Begær, hans Gridskhed og Magtsyge.

Kun én vilde han ikke træffe mere — den som han havde gjort mest ondt imod — og hvis Tilgivelse han mest havde Behov.

Hans Far...

Men han havde i Dag knælet ved hans Grav — kysset det stride Græs, der dækkede den — og han havde følt, at den gode Gud — der kan straffe og tilgive — ogsaa havde skænket ham „Gæst den Enøjede" — nej — Ketill Ørlygsson — „Præstedjævlen" kaldet — Tilgivelse hos sin gamle Far.

Og da kommer Ormarr Ketill i Møde — for at byde „Gæst den Enøjede" velkommen for første Gang paa Borg.

Han ser, hvor syg han er — Døden nær. Han vil hjælpe ham ind — støtte ham.

Men „Gæst den Enøjede bare ser paa Ormarr — og der er et inderligt bønligt Udtryk i hans Blik.

Da gaar der et Skælven gennem Ormarr. Han ser, hvem der staar foran ham...

— K e t i l l!

Uden at nogen har lagt Mærke til det, staar Alma ved Siden af Ketill. Den stakkels Kvindes Instinkt fortæller hende, at denne Fremmede er et godt Menneske — og hun stryger ham blidt over Haaret. H u n f ø l e r j o, a t h a n e r g o d.

Og i det Øjeblik har Ketill sonet sin Synd overfor a l l e... og han følges til de store Fredens Græsgange af den Kvinde, der elskede ham...

Og samtidig er Syndebyrden — Faderens Gerninger — taget fra Ørlygurs Skuldre — og han kunde nu fra den Dag nyde de rige Gaver, som Livet bød ham og Bagga...

— — —
— — —
— — —
— — —
— — —
— — —

Og hermed slutter Fortællingen om — Borgslægtens Historie.

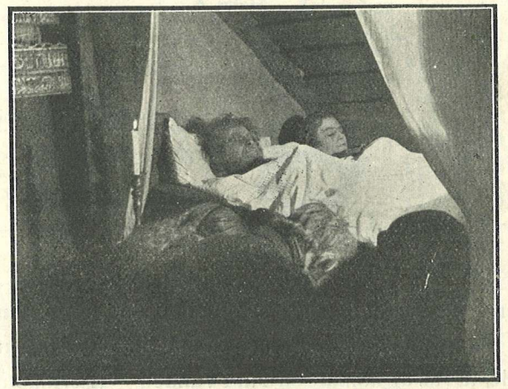

»Borgslægten« — sidste Scene.

EN KRIGSFILM

AF

LAURIDS SKANDS

Vi skulde optage et Krigsbillede af stor Virkning. Det var før Kejser Wilhelm begyndte at lave Krigsbilleder, — det var lettere den Gang end nu.

Der skulde ske følgende:

En stakkels Husmand flygter bort fra Krigsomraadet, fra Ingenmandsland, med sin Overdyne, sin Kone, sit Bornholmeruhr og sin eneste gamle faldefærdige Hest, som slæber alle Herlighederne efter sig paa en Fjællevogn. Da Optoget passerer en Bro, slaar en Granat ned, Hesten dræbes, — en Kanon med Hesteforspand kommer fra den anden Side og skal forbi. Vogn og hele Molevitten med Undtagelse af Mand og Kone bliver væltet i Aaen og Kanonen gungrer over.

Saaledes stod der skrevet i Manuskriptet. Billedet kunde have været godt, men det blev ikke godt paa Grund af sammenstødende Omstændigheder som her skal berettes.

Jeg havde købt en gammel raadden Vogn for 50 Kroner. Et Bornholmeruhr havde jeg ligeledes sikret mig for et ikke svimlende Beløb. En Overdyne havde jeg lejet af en gammel Husmand. Han vilde under

ingen Omstændigheder sælge mig den, fordi den „var en Brudegave" — men den kunde jo ingen Skade ta' af at komme en Tur i Vandet, — tværtimod.

Hesten var en gammel deproveret Krikke, som alligevel skulde forvandles til Pølser. Jeg havde akkorderet med en Hesteslagter, som fik 50 Kr. for at slaa den for Panden og iøvrigt havde overtaget Skroget.

Billedet, som iscenesattes af Carl Rosenbaum og Undertegnede, skulde arrangeres saaledes, at en Røgbombe skulde gaa af, idet Vognen var midt paa Broen. Røgen vilde dække hele Billedet i nogle Sekunder, og under dette skulde Slagteren styrte ind i Røgen og slaa Hesten for Panden. Den gik med en

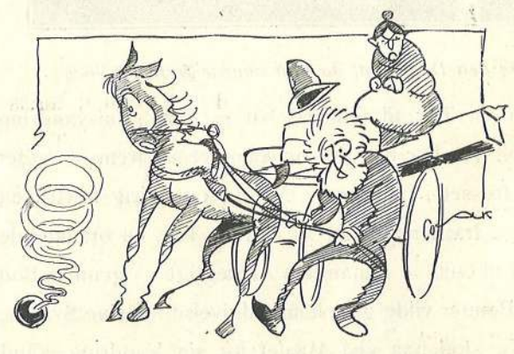

smertefri Død paa sig i Form af en ladt Patron, som var spændt fast paa Hovedet af den.

Det hele var saare simpelt. Kun opstod der en Vanskelighed, idet Lagoni, som spillede Husmanden — med stort Skæg — pludselig erklærede, at han ikke kunde taale at „se Blod".

Jeg stak ham da den fromme Plade ud, at „der kom skam ikke Blod, den besvimede blot ved Slaget". — Saa var han beroliget.

Naa, Fotografen stillede op. Kanonen holdt med sit 6 Hestes Forspand et Stykke borte, bag et Hus. Hestene blev redne af nogle aldeles pragtfulde Artilleri-Underofficerer, den Side af Sagen var i de bedste Hænder.

Et Revolverskud var Signalet til Galop-Fremrykning.

Alt var klart — og saa skred vi til Optagelse.

Det gik storartet — i Begyndelsen.

Lagoni kom vandrende med gamle vaklende Skridt og smertefortrukkent Ansigt — omgivet af Skæg. Han holdt Hesten ved Hovedtøjet, og den gik med krumme Ben Døden i Møde.

Paladsteatrets-Leverandører

CHR. JØRGENSEN
MØBELPOLSTRER - DEKORATØR
THORSHAVNSGADE 6
ISLANDS BRYGGE TELEFON NR. 12841

A. & S. C. Thøfner
Gas- & Vandmester
Sanitære Anlæg
Ny Kongensgade 15
Telefon 6884

Albert Fugmann
Murmester og Entreprenør
Telefon 8699 Dronn. Olgasvej 28

J. Christoffersen & O. Sode
Snedkermestre
Kontor & Værksted:
Badstuestræde Nr. 11
Telf. Byen 7948

VICTOR MERTINS
Tømmermester og Bygningsentreprenør
Kontor: Forchhammersvej 28 - Tlf. 4744
Parket- og Brædde gulve direkte paa Beton - PATENT

Elektrisk Etablissement
Autoriserede Installatører
for elekrisk Lys og Kraft.
Andersen & Meyer
Tlf. C. 341 Badstuestræde 18 Kbhvn. K.

CLICHÉER
Bedst - hurtigst - billigst
Jacob Andersens Repr.-Anstalt
13, Gammel Mønt 13.

Paladsteatrets Films-Nyheders Annonceexpedition
Duvanfiers Reklame-Bureau
KONGENS NYTORV 24
TELEFONER:
6688 · 9988

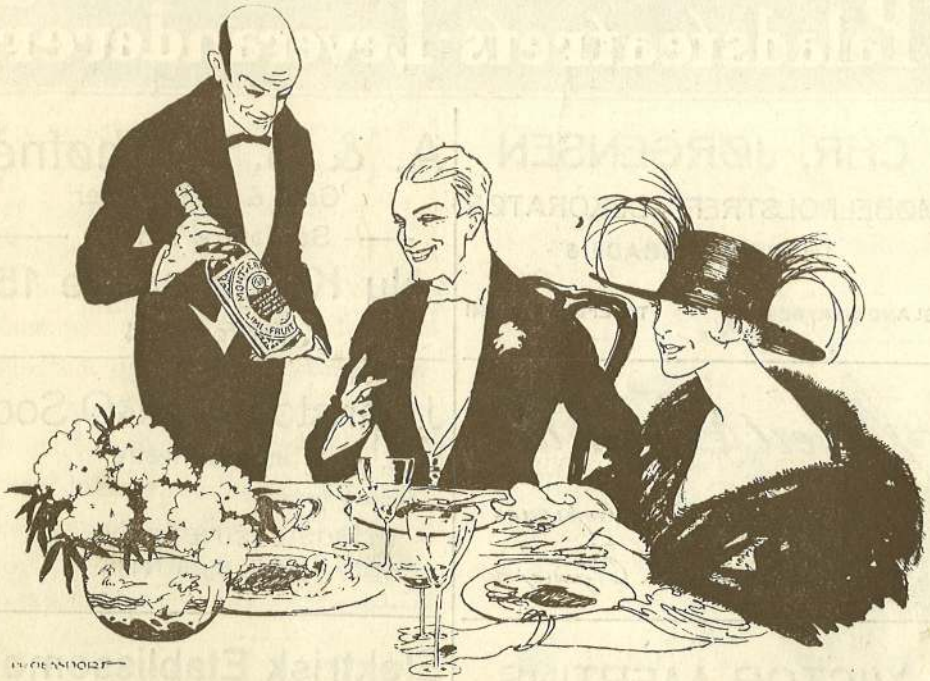

MONTSERRAT

Engelsk Sauce

Føres i alle velassorterede Forretninger.

Importeret af

RYBERG & CO.

Havnegade 45.

1180

57

Paladsbiografens Filmsnyheder Sæson 20/21 - No 3

GUNNAR SOMMERFELDT

fortæller om Optagelserne af 5569

Borgslægtens Historie.

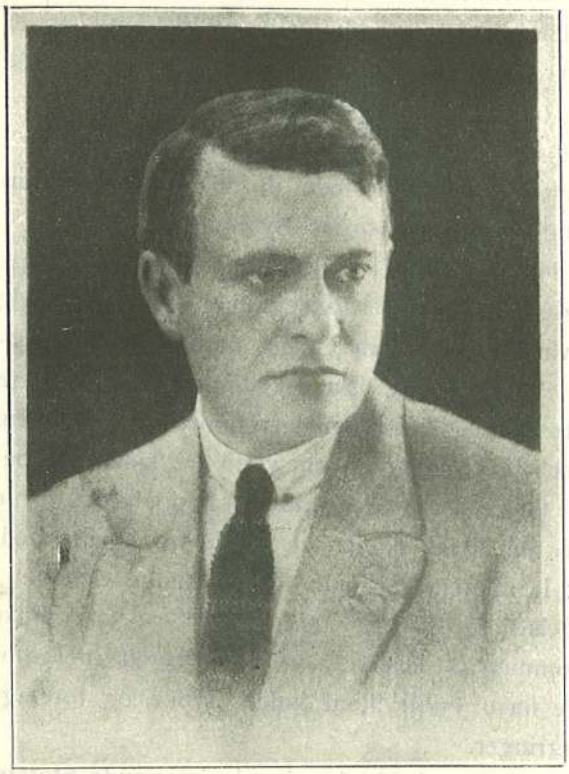

Allerede for flere Aar siden, kort efter at jeg for anden Gang havde læst Gunnar Gunnarsons Roman „Af Borgslægtens Historie", saa jeg den i mine Tanker omsat i levende Billeder, men først i April 1918 fik jeg Anledning til at foreslaa Nordisk Filmskompagni at optage Gunnar Gunnarsons ejendommelige Slægtsroman.

Efter et ikke helt ringe Forarbejde kunde jeg melde klar til Afgang fra København den 25. Juli 1919. Ankomsten til Island fandt Sted den 3die August, hvor vi paa Reykjavik Kaj modtoges af den ganske By. — 7 Dage senere var alt klart til Afgang ind i Landet, og ved Pjorsaa ventede vore 65 smaa, raske Heste utaalmodigt paa at faa prøvet hvem af os der var de bedste Græsryttere. 7 flinke Førere, deriblandt Skoleinspektør Sigurdsson og de to Digtere Heydal og Seiymusson, havde ordnet Teltene, Pakkasserne m. m., og afsted gik eller fo'r den lange Karavane under ivrige Tilraab fra Hesteførerne, der jog frem og tilbage, drivende Bagagehestene foran sig. Smaa, snart forskrækkede, snart glade Hvin fra Damerne, naar Hestene stejlede eller en Elv passeredes.

Allerede flere Maaneder i Forvejen var Rygtet om de danske Filmere, der skulde komme derop, naaet ind i Landet, saa overalt, hvor vi kom frem og traf Mennesker paa vor Vej, vidste de Besked om os og vor Færd. Enkelte undrede sig over, at vi „lignede saadan helt almindelige Mennesker". Paa Keldur, et historisk berømt Sted fra Njals Saga, optoges Afsnittet: „Den danske Frue paa Hof". Storbonden Skuli Gudmundsson, den nuværende Ejer, og hele hans Familie medvirker i Filmen. Man vil bl. a. se dem i Modtagelsesscenerne af „Den danske Frue paa Hof".

Til at begynde med var det til Tider lidt vanskeligt at gøre disse Mennesker, der aldrig havde set et Kino-Apparat, forstaaeligt, at de ikke maatte se hen mod Apparatet, og at de skulde gaa ganske naturligt, som ellers; de hævdede, at naar de blev fotograferede, sagde Fotografen altid til dem: „Vær venlig og se smilende hen til Apparatet". Naa, men det gik jo altsammen, og jeg var glad over, at de aldrig før havde staaet overfor et Kino-Apparat, derved fik jeg en friskere Naturlighed og større Troværdighed over Fremstillingen, end om det havde været gamle, rutinerede Statister, der havde med-

virket. Efter at Optagelserne paa Keldur var tilendebragt, drog Karavanen, under Ledelse af Skoleinspektør Sigurdsson, over Gulfoss og Geysir til Tingvalla,

medens jeg, fulgt af Redaktør Fribert og Heiydal, drog ind gennem Lavmarkerne mod Ok og Langjøkul, for at skyde Genvej til Reykholtsdalen. En mere storslaaet Natur end den, vi her kom igennem, har jeg aldrig tidligere set. De store, uendelige Lavamarker, der laa som et forstenet Hav, — de høje, nøgne Bjerge, — og bag dem Jøklernes hvide Sne og Is mod Himlens Blaa, — en Stilhed saa stor, at Hjertets Slag og Aandedrættets Pust føltes som Larm. — Dagsrejser til nærmeste Gaard eller Hytte. — Sne- eller Sandstorme ensbetydende med Døden. — Storslaaet, uforglemmeligt, som et Eventyr var denne 4 Døgns Tur.

Og da vi sad i Fred og Ro, udhvilede paa en Gaard nær Reykholtsdalen: „Kalmanstunga", og saa Eyriks Jøkul lysende i Solskinnet, kæmpemæssigt paa Vagt ovenover Kaltidalen, som vi nys var sluppen ud af, da længtes vi alle tre op mod dens rene, hvide Kuppel og tilbage til Eventyret.

Paa Gaarden Reykholt, den berømteste Boplads paa Island. nemlig Snurre Sturlasons, Sagadigteren og Heltens gamle Gaard, rig paa historiske Minder, opslog jeg vore Telte.

Efter at der var foretaget forskellige Forandringer, Tilbygninger, Udbedringer etc., etc., ankom Karavanen, og Afsnittet: „Ormar Ørlugsson" optoges.

Nord paa, i Reykholtsdalen, i den store Kløft Randtgill og nær Gilsbakki, saavel som sydl paa ovenfor Store Kroppi optoges en Del af Billederne til: „Gæst den Enøjede" og „Den unge Ørn".

I Reykjavik havde der i Mellemtiden rejst sig det indvendige af en gammel islandsk Trækirke, 3 Badstuer, nogle gamle Gange m. m., der kun ventede paa os, og det samme gjorde Reykjavikianerne. For at bøde lidt paa Længselen og Skuffelsen over at vi ikke snart kom, valfartede de til Tunet (Engen) midt inde i Byen, hvorpaa Bygningerne laa.

Der fejredes en Del Fødselsdage paa Turene inde i Landet, og en lille Rejsegrammofon, jeg havde med, var os til megen Glæde paa saadanne Festdage. Førerne sang islandske Sange, hvoraf flere vil høres i Paladsteatret under Opførelsen af Filmen.

Sidst i September ankom vi til Reykjavik og begyndte Optagelserne der. Inde fra Landet kom gamle Bønder og deres Koner, der tidligere havde medvirket i Filmen, rejsende for at kunne deltage i Optagelsen af Inde-Billederne. Der var en saadan Tilstrømning af Tilskuere under Optagelserne, at vi maatte have Politi til at holde Orden og foretage Afspærringer.

I Slutningen af Oktober kunde jeg sende Størstedelen af Personalet hjem, saaledes at kun min Kone,

Fotografen og jeg selv blev tilbage. Der forestod for os nogle Ture ind i Landet, der nu laa klædt i meterhøj Sne, og hvor Hestene, efter at have passeret en Elv, kom isdækkede op med Hale, der var forvandlede til Istapper.

Til Slut et Par ualmindelig festlige Aftener i Reykjavik, hvor Islænderne tog Afsked med os og vi med dem — og allersidst Reykjavik Havn en November Aften oplyst af Raketter, Stjernekastere, Blaa- og Rødlys, og et sort, bølgende Menneskehav paa Kajen, vinkende og viftende Lommetørklæder ud mod os paa „Gulfoss", — og hos mig en Sorg over at skulle skilles fra dette smukke Eventyrland og alle de rare og hjælpsomme Mennesker, jeg der havde lært at kende og kommen til at holde af.

Gunnar Sommerfeldt.

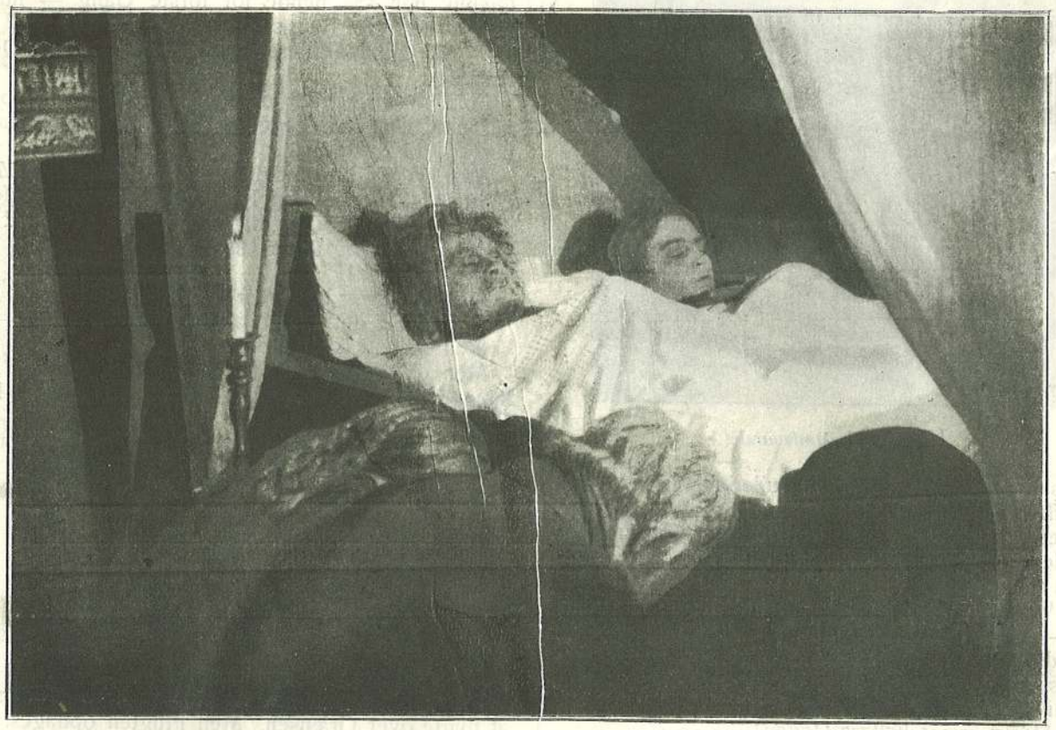

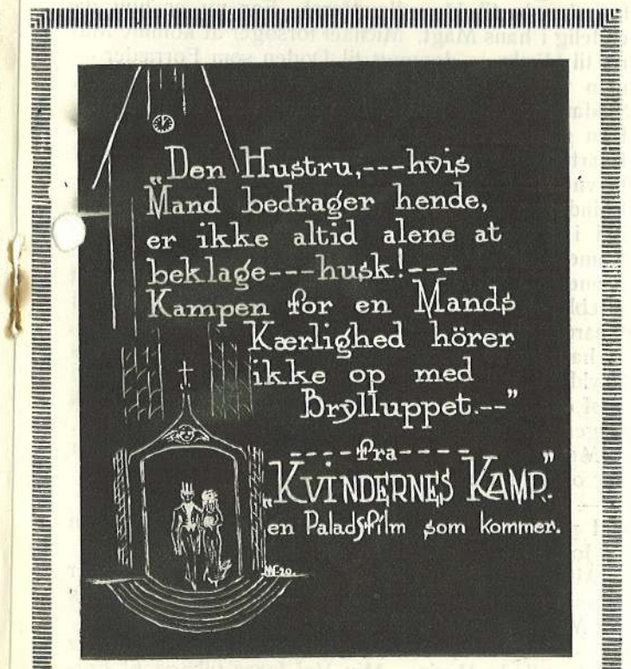

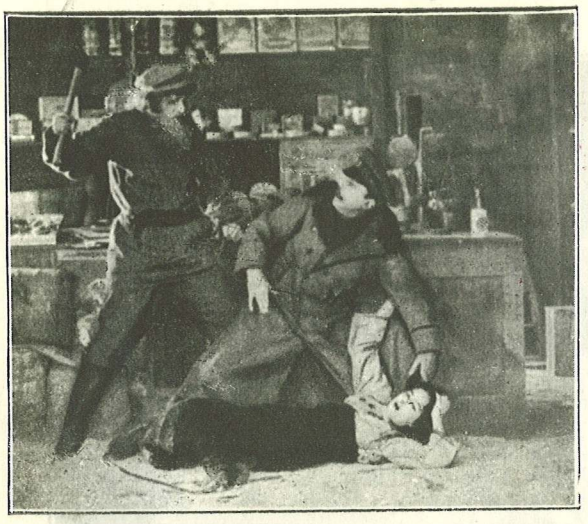

Kosloff faar Dødsvarslet.

Kosloff leder Kvindernes Indrulleringsbureau i den Landsby hvor Maria bor. Han gaar frem med Grusomhed og Raahed. Som forskræmte Høns møder Kvinderne i Landsbyen ved Indrulleringsbordet. Men Maria standser dem:

— Ved I, hvad det er, I gaar ind til: Et Liv uden Ære — uden Selvbestemmelsesret. Et Liv i Skam og Skændsel — prisgivet nogle Bødlers dyriske Begær!

Kosloff har rejst sig. Han vil tvinge Maria Pennen i Haarden — men hun slynger ham fra sig:

— Aldrig — saa hellere Døden!

Michael er bleven Kosloffs Fortrolige — en Chance, der maaske en Dag vil give ham Lejlighed til at dræbe denne Slyngel. Og Kosloff sender ham ud paa en vigtig Ekspedition. Jo — Kosloff — hihi! — har narret denne hovmodige Karl til Kameneff. Han — Kosloff — jovist — er ikke saa dum, som han ser ud til. Han har ved Hjælp af en falsk Ordre lokket Kameneff's Søster til at komme til Saratoff — og nu skal Michael hente hende. Og Michael henter Nadia. Han maa jo foreløbig hyle med de Ulve han er iblandt — i Haab om, at det Øjeblik nu nærmer sig, hvor han kan forsvare enhver hjælpeløs Kvindes Ære.

Mødet mellem Nadia og Kosloff kommer ved et Tilfælde til at finde Sted i Marias Krambod. Maria opdager straks Slynglens Hensigter — og tager Nadia under sin Beskyttelse.

Samme Aften fortæller Kosloff Michael, hvilken lumpen Streg denne Krambodspige har spillet ham. Hun er for Resten ikke nogen Krambodspige — bah —! Kameneffs Elskerinde forstaar du... og Fyrstinde af ægte russisk Blod... Fyrstinde M a r i a P a v l o v n a!

Da er det, som alt falder sammen for Michael... Han har endelig — endelig funden Maria — og saa.. Samme Aften opsøger han hende for at faa Vished. Jo, ganske rigtigt! Kameneff er kommen igen — som han har lovet. Og denne Gang vil han tvinge denne Kvinde til at adlyde sig... Hun ved nu, hvem han er. Han har selv sagt hende det! Og nu... for han elsker hende — han har elsket hende ligefra det Øjeblik han saa hende for første Gang — nu vil han, at hun skal bøje sig...

— Vil De indrullere Dem — og De har Deres Frihed!

Men Maria kender denne „Frihed"! Blot for at faa ham til at gaa, beder hun ham give sig Betænkningstid til næste Dag.

Men da ser hun, at der e n d n u sidder en Mand i Stuen — henne i en Krog. Da han løfter Hovedet — genkender hun ham straks — trods det udtærede Ansigt og det tætte Skæg...

— M i c h a e l!

Michael stirrer blot frem for sig — bleg som et Lig:

— Saa var det altsaa sandt, hvad der siges — du er Kameneffs Elskerinde!

Men da knæler hun for ham. Hun smiler. Hun lægger sine Arm om hans Hals. Hun kysser hans Mund:

— Og det tror du om mig? Om mig — der for hele Livet har givet dig Kærlighedsløftet?

III.

Ve over dem — Helvedes Pinsler for dem, der har skændet Ruslands Hjærte...
Rolitz Iranoff, September 1918.

Og hvad sker der saa mere?

Maria hjælper Nadia og nogle andre Kvinder til at flygte over Grænsen. Men Flugten opdages. Kameneff giver Ordre til at lade Maria arrestere og føre hende til Hovedkvarteret. For nu er hun da endelig i hans Magt. Michael forsøger at komme Maria til Hjælp — dømmes til Døden som Forræder — men ved et Mirakel lykkes det ham, i det Øjeblik Soldaterne løfter Bøssepiben imod ham at undslippe. Den gamle Pottemager Vassili lister sig til Kosloffs Kvarter og kvæler ham med en Halsklud — for at hævne sin Datter — som denne Slyngel har skændet. Kvinderne, som Maria har hjulpet til at flygte, føres ind i Slotsgaarden for at skydes. Mellem disse er Kameneffs Søster Nadia. Maria er som sagt ført til Kameneffs Værelse paa Slottet — og overværer det Øjeblik han skal give Tegn til Soldaterne nede i Gaarden til at skyde Kvinderne. Maria forklarer ham, at hans egen Søster er iblandt dem — for Himlens Skyld — red hende! — men for sent! Soldaterne misforstaar Kameneffs Signal og i næste Øjeblik ligger Nadia dræbt paa Slotsgaardens Fliser.

Men da er det, at Kameneff som et Vilddyr kaster sig over Maria:

— D e t var altsaa din Hævn!

I næste Sekund har en Revolverkugle strakt ham til Jorden — og Michael staar hos hende.

Alt er parat til Flugten. Den gamle Pottemager Vassili fører dem til Grænsen — han trykker Marias og Michaels Haand til Farvel:

— Deres Vej fører til Lykken Michael Ivanovitz og Fyrstinde Maria...Min Vej fører tilbage til Fortabelsen.....

PALADSTEATRETS

1180.

Films Nyheder

SÆSON 1920-21
No. 4

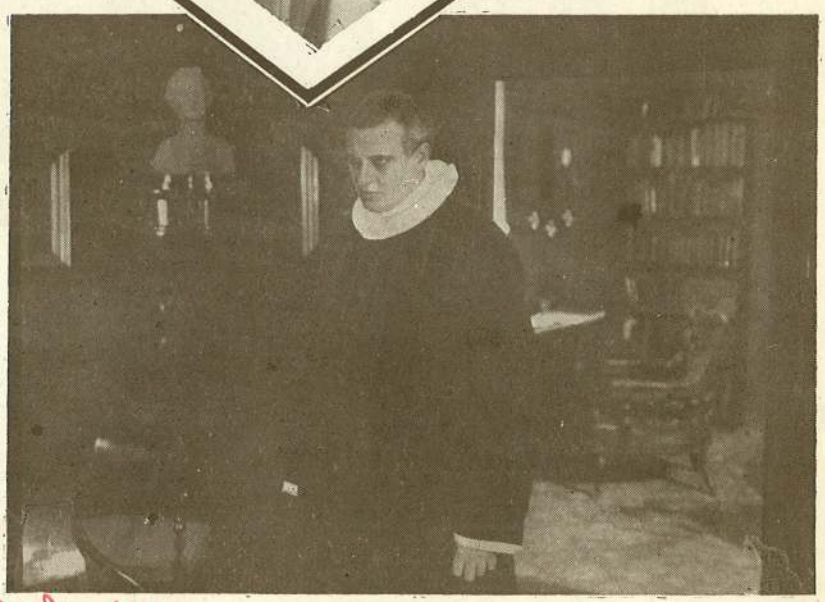

NORDISK FILMS KOMPAGNI
COPENHAGEN

SCENEBILLEDER FRA
"AF BORGSLÆGTENS
HISTORIE"

27 Aug 1920

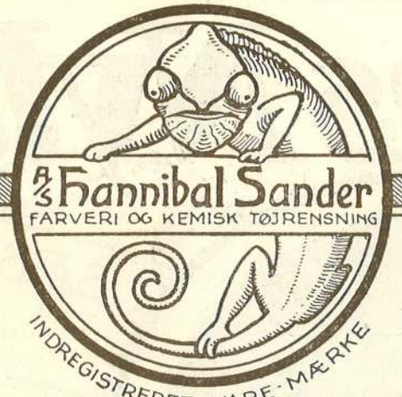

FILIALER OVERALT
I KØBENHAVN

FABRIKKEN VED
EMDRUP 50

A/S Hannibal Sander

Farveri og kemisk Tøjrensning

Fabrikens Telefon Numre:
SØBORG 31 · 60 · 61

Hovedtelefon:

4839

GRUNDL. 1812

GRUNDL. 1812

FILMSORD

I det svenske Blad »Filmen« finder vi følgende Visdomsord:

For den Tanketrætte er Filmen et godt Middel til at glemme Tankerne — for den legemlig Arbejdende et Middel til at glemme Dagens Slid og Slæb og flytte ind i Romantikens Verden — og for Børnene og for de Unge er Filmen et Under fra Begyndelsen til Slut.

* * *

Filmen ønsker intet Privilegium — blot at faa Lov til at blive sidestillet med Pressen, Litteratur, Teater.

* * *

En god Gud nægtede Filmen Talens Gave.

* * *

Filmens Mænd skal værne om Filmen, saa den bliver en Fixstjerne — og ikke blot en Komet.

* * *

Hjærte og Sind maa Filmens Skabere bevare unge.

* * *

Til Trods for, at der er mørkt i et Biografteater finder man aldrig nogen sovende.

* * *

Filmens Kunstværdi betvivles at mange — fordi Filmen mangler Ordet. Men er da ikke et Maleri — et Skulpturværk Kunst? Heller ikke det har jo Ordet!

* * *

Hvis en eller anden berømt Skuespiller skulde finde paa at nægte at spille foran et Filmskamera, vilde det medføre, at Verden derude gik tabt af en værdifuld kunstnerisk Præstation — men Publikum vilde alligevel stadig tilbede Filmen, altsaa vilde det kun skade den Højmodige og hans Kunst mest!

FRA FILMENS REVOLUTION

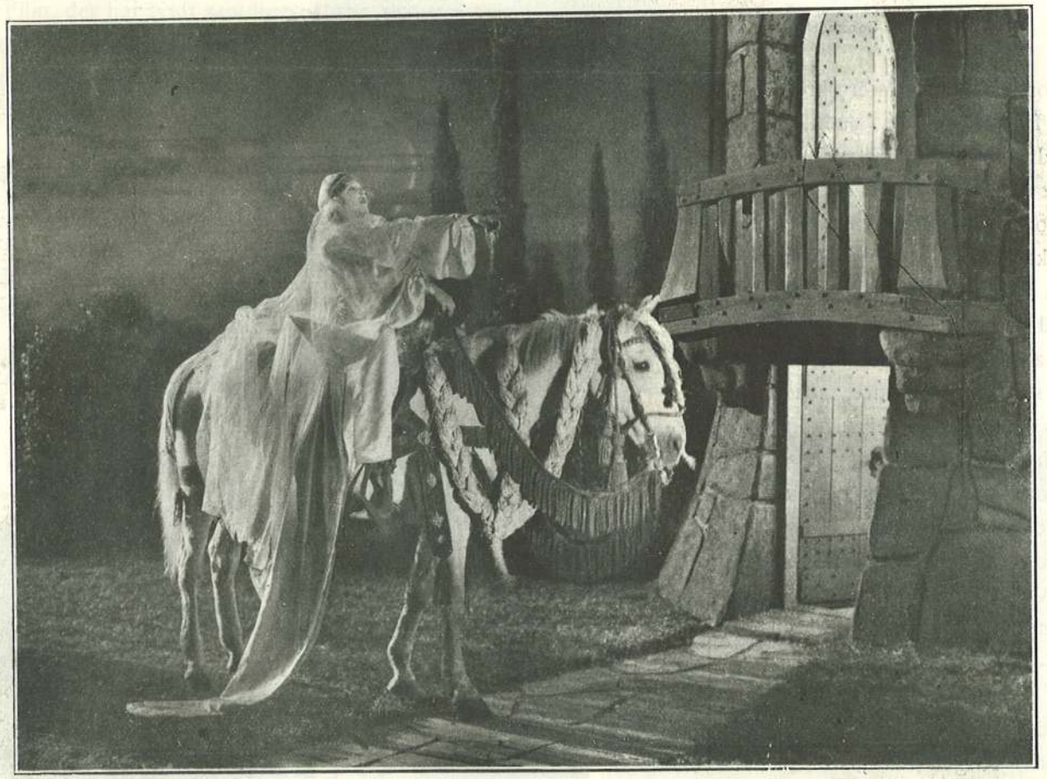

George Fitzmaurize. »Retten til at elske«. (Læg Mærke til denne ivrige Bestræbelse for at skabe Skønhed over Scenebilledet

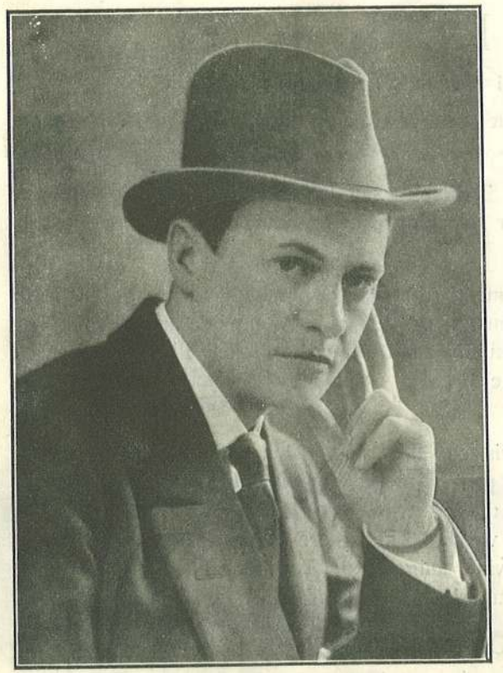

Gunnar Sommerfeldt.

Om

„Borgslægtens Historie,"

der i nærmeste Fremtid

kommer frem paa »Paladsteatret«.

I vort sidste Nummer skrev vi en Artikel om det store Fremskridt den amerikanske Film har gjort i det sidste Aars Tid og hvorledes en Række for Filmen begejstrede Kunstnere faktisk havde skabt en Revolution indenfor den amerikanske Filmskunst.

Saa naturligt, at man andre Steder i Verden, hvor Film indspilles er klar over, at for at kunne deltage med Held i den store Konkurrence, maa der præsteres ikke alene noget fuldkomment — men frem for alt noget nyt.

„Nordisk Film" var en Gang eneherskende paa Filmens Omraade. Den sendte sine Film ud i Verden længe før Amerika saa meget som anede Filmen — hvilken Fremtid der laa i den — hvilken kunstnerisk Kraft den vilde blive — hvilken storslaaet Mission den havde at udrette.

Under Krigen har „Nordisk" holdt sig delvis i Ro — ligesom „Astra Film

Co." — der nu helt er udslettet — slugt af Svenskerne. Men nu har Isbjørnen rejst sig fra sin Dvale. Nu løfter den Hovedet — og vil være med i det store Kapløb. Amerika har i Løbet af sidste Aar — ved at kaste alt det gamle overbord — erhvervet sig saa straalende Sejre, at de Film, der har fyldt samtlige Teatre i New York nok skal blive efterspurgt over hele Verden. I Frankrig ruster man sig ogsaa — i Italien ligeledes — der hvor den første store Massefilm saa Lyset — og ikke mindst i Tyskland. I det sidste Aar har „Nordisk Film" indspillet en Række Stor-Film, som allerede skal være solgt til Verdens betydeligste Filmscentre — og en af disse vil vi omtale i Dag — fordi den om kort Tid skal op paa Paladsteatret.

Det er „Borgslægtens Historie" — den Film vel nok „Nordisk" venter sig mest af.

Den islandske Forfatter Gunnar Gunnarson har faaet sig et straalende Navn paa sin „Borgslægtens Historie" — ikke alene her i Landet — men ogsaa ude i Verden. „Nordisk Film" har lært af „Svenska Bio" — at tage Stoffet fra Landets berømte Bøger. Man kunde vel ikke vælge noget bedre at filmatisere med Gunnar Gunnarsons Værk. Men man maatte op til selve Island for at indspille Filmen der — hvor selve Handlingen foregaar. Hele den storslaaede islandske Natur skulde være Ramme — være Baggrund for dette Skuespil — der fortæller sælsomt om Mennesker og Livet paa den gamle Sagaø. Der var engang, hvor man syntes det var ganske naturligt at fremstille en „stærkt befærdet parisisk Gade" — paa Amager — et Alpelandskab ude ved Damhussøen. Det gaar ikke længer. Nu sender Filmen sine Skibe ud paa Togter til fjerne Egne. En Dag sendte „Nordisk" et udrustet Skib op til Island.

Deroppe blev da, under Ledelse af Gunnar Sommerfeldt „Borgslægtens Historie" til — der skal skaffe den islandske Digter Verdensberømmelse.

Af vedføjede Billeder faar De et svagt Indblik i Skuespillets første Del. Borgslægten er nemlig i to Dele — Hovedrollerne udføres af saa kendte danske Kunstnere som Gunnar Sommerfeldt (foruden at have sat Filmen i Scene, udfører han en betydelig Rolle i den), Frederik Jacobsen, Bertel Krause, Victor Neumann, Ingeborg Spangsfeldt og Inge Sommerfeldt — foruden to islandske Kunstnere — Gudmundur Thorsteinson og Martha Indridadotter, Stephania Josephsson og Gudrun Indridadotter. Skuespillet — der imødeses med stor Spænding af filmsinteresserede Kredse — vil faa Premiere efter Norma Talmadge-Filmen „Nymaanen". Vi skal senere komme tilbage til dette Nordisk Films sidste Storværk — og bl. a. bringe en Række Billeder fra Skuespillets anden Del.

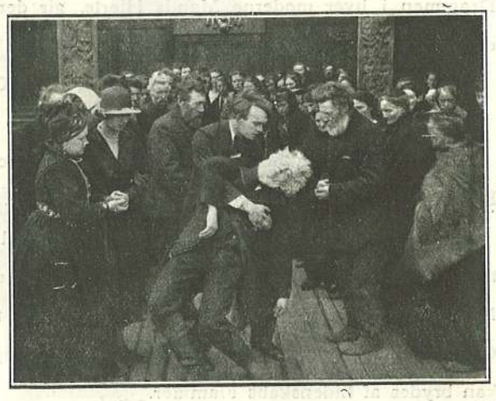

Den amerikanske Filmsskuespillerinde.

Nogle mer og mindre højtidelige Betragtninger.

Der er kloge Folk af den kloge Race, der kalder sig selv Kritikere, som har karakteriseret den amerikanske Film som sukret. (Og i dette Bolshevik-Aarhundrede har man selvfølgelig Lov til at foretrække tyske Rædsels-Kabinetter fyldt med flæsket Kød og Korthorns-Typen for det ædle gratiøse Vildt, der indianersmidigt glider og svæver og besjæler den amerikanske Films hvide Flade). Men selv den klogeste af ovennævnte kloge Folkefærd burde tøve med at fæste Betegnelsen sukret — eller blot sødlig paa den amerikanske Films-Skuespillerinde, hvis han da ikke er en af disse paa selve Livet forargede Pebersvende- og Eneboer-Naturer, der forveksler Kvindens inderste Væsen, der er Sødme, med Affektation og kattelegende Flirt med synlig Paagaaenhed. Thi det er jo netop Sagen, at alle disse yndige Skikkelser, der i mer og mindre indholdsrige Film smyger sig nær paa os i deres evige Fjernhed, rører ved Drømmen i hver moderne Mands Hjerte, gir den alle douce Farvers lette Facetteringer.

Se saadan en moderne Yndighed som Lilian Gish.

Hvor fint runder de spinkle Ungpige-Skuldre sig ikke?

Og Armenes Slankhed fortsætter sig i lange nervøse Fingre tøvende og netop kaldende i deres Dvælen.

Men denne Bustes søde Jomfruelighed staar i al Kontrasts Vidunderlighed til det lille stolte Hoveds vidende Mund, levende Næse og de slørede Øjnes let trætte Overlegenhed — og en Blidhed, som man aner og véd kan brydes af Lidenskabs Flammer.

Hun har den amerikanske Kvindes slentrende Drenge-Gang. Netop derfor saa yndeligt fremhævende de lange Lænders og de smækre Bens sikre Styrke.

Lilian Gish er en Skønheds-Aabenbaring fra en ny Verden. Hensynsløst har den kogt alle hvide Racer sammen, udskudt og slaaet ned, dryppet nogle Draaber Indianerblod langt ude paa Stamtræet (maaske i al Hemmelighed ogsaa lidt Essens fra Afrikas Urskove) og derigennem frembragt nogle køligthede Pragtblomster, som faar os Stakler fra den gamle Verden til at puste i Andagt og Benauelse. En slig Pragtblomst er Lilian Gish, groet paa Træet, hvis Frugter er paa godt og ondt og af en krydret og bitter Sødme . . . . . Indianerblod —

Da jeg sidder i et fjerntliggende lille og officielt skikkeligt Land, saa tør jeg vel nok vove at fremsætte som min Formening, at de to skønne Søstre Norma og Constance Talmadge mellem deres Formødre har haft »En smilende Sky«, »En Maanestraale« eller en »Mayflower«, en indiansk Sqauw; thi de har begge arvet hendes urskovsdunkle og skyggebløde Blik. De har begge Urskovens Tysthed og smidige Sikkerhed i deres Bevægelser. De har begge Naturkvindens inderlige Hengivelse og altovervindende Ømhed i deres Kærligheds-Scener . . . . .

Den verdensforgudede Mary Pickford er paa samme Tid den mest og den mindst amerikanske af Filmens amerikanske Tempel-Tjenerinder. Hendes Charme er amerikansk; (jeg gad nok se den europæiske

GUNNAR SOMMERFELDT

fortæller om Optagelserne af

Borgslægtens Historie.

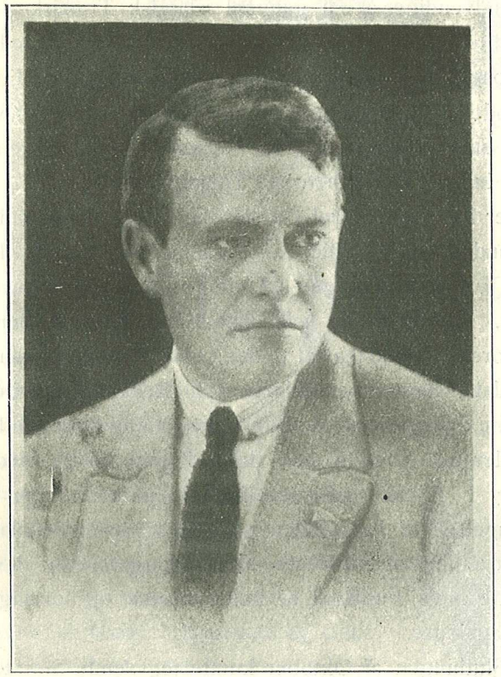

Allerede for flere Aar siden, kort efter at jeg for anden Gang havde læst Gunnar Gunnarsons Roman „Af Borgslægtens Historie“, saa jeg den i mine Tanker omsat i levende Billeder, men først i April 1918 fik jeg Anledning til at foreslaa Nordisk Filmskompagni at optage Gunnar Gunnarsons ejendommelige Slægtsroman.

Efter et ikke helt ringe Forarbejde kunde jeg melde klar til Afgang fra København den 25. Juli 1919. Ankomsten til Island fandt Sted den 3die August, hvor vi paa Reykjavik Kaj modtoges af den ganske By. — 7 Dage senere var alt klart til Afgang ind i Landet, og ved Pjorsaa ventede vore 65 smaa, raske Heste utaalmodigt paa at faa prøvet hvem af os der var de bedste Græsryttere. 7 flinke Førere, deriblandt Skoleinspektør Sigurdsson og de to Digtere Heydal og Seiymusson, havde ordnet Teltene, Pakkasserne m. m., og afsted gik eller fo'r den lange Karavane under ivrige Tilraab fra Hesteførerne, der jog frem og tilbage, drivende Bagagehestene foran sig. Smaa, snart forskrækkede, snart glade Hvin fra Damerne, naar Hestene stejlede eller en Elv passeredes.

Allerede flere Maaneder i Forvejen var Rygtet om de danske Filmere, der skulde komme derop, naaet ind i Landet, saa overalt, hvor vi kom frem og traf Mennesker paa vor Vej, vidste de Besked om os og vor Færd. Enkelte undrede sig over, at vi „lignede saadan helt almindelige Mennesker“. Paa Keldur, et historisk berømt Sted fra Njals Saga, optoges Afsnittet: „Den danske Frue paa Hof“. Storbonden Skuli Gudmundsson, den nuværende Ejer, og hele hans Familie medvirker i Filmen. Man vil bl. a. se dem i Modtagelsesscenerne af „Den danske Frue paa Hof“.

Til at begynde med var det til Tider lidt vanskeligt at gøre disse Mennesker, der aldrig havde set et Kino-Apparat, forstaaeligt, at de ikke maatte se hen mod Apparatet, og at de skulde gaa ganske naturligt, som ellers; de hævdede, at naar de blev fotograferede, sagde Fotografen altid til dem: „Vær venlig og se smilende hen til Apparatet“. Naa, men det gik jo altsammen, og jeg var glad over, at de aldrig før havde staaet overfor et Kino-Apparat, derved fik jeg en friskere Naturlighed og større Troværdighed over Fremstillingen, end om det havde været gamle, rutinerede Statister, der havde med-

virket. Efter at Optagelserne paa Keldur var tilendebragt, drog Karavanen, under Ledelse af Skoleinspektør Sigurdsson, over Gulfoss og Geysir til Tingvalla,

medens jeg, fulgt af Redaktør Fribert og Heiydal, drog ind gennem Lavmarkerne mod Ok og Langjøkul, for at skyde Genvej til Reykholtsdalen. En mere storslaaet Natur end den, vi her kom igennem, har jeg aldrig tidligere set. De store, uendelige Lavamarker, der laa som et forstenet Hav, — de høje, nøgne Bjerge, — og bag dem Jøklernes hvide Sne og Is mod Himlens Blaa, — en Stilhed saa stor, at Hjertets Slag og Aandedrættets Pust føltes som Larm. — Dagsrejser til nærmeste Gaard eller Hytte. — Sne- eller Sandstorme ensbetydende med Døden. — Storslaaet, uforglemmeligt, som et Eventyr var denne 4 Døgns Tur.

Og da vi sad i Fred og Ro; udhvilede paa en Gaard nær Reykholtsdalen: „Kalmanstunga", og saa Eyriks Jøkul lysende i Solskinnet, kæmpemæssigt paa Vagt ovenover Kaltidalen, som vi nys var sluppen ud af, da længtes vi alle tre op mod dens rene, hvide Kuppel og tilbage til Eventyret.

Paa Gaarden Reykholt, den berømteste Boplads paa Island, nemlig Snurre Sturlasons, Sagadigteren og Heltens gamle Gaard, rig paa historiske Minder, opslog jeg vore Telte.

Efter at der var foretaget forskellige Forandringer, Tilbygninger, Udbedringer etc., etc., ankom Karavanen, og Afsnittet: „Ormar Ørlugsson" optoges.

Nord paa, i Reykholtsdalen, i den store Kløft Randtgill og nær Gilsbakki, saavel som syd paa oven for Store Kroppi optoges en Del af Billederne til: „Gæst den Enøjede" og „Den unge Ørn".

I Reykjavik havde der i Mellemtiden rejst sig det indvendige af en gammel islandsk Trækirke, 3 Badstuer, nogle gamle Gange m. m., der kun ventede paa os, og det samme gjorde Reykjavikianerne. For at bøde lidt paa Længselen og Skuffelsen over at vi ikke snart kom, valfartede de til Tunet (Engen) midt inde i Byen, hvorpaa Bygningerne laa.

Der fejredes en Del Fødselsdage paa Turene inde i Landet, og en lille Rejsegrammofon, jeg havde med, var os til megen Glæde paa saadanne Festdage. Førerne sang islandske Sange, hvoraf flere vil høres i Paladsteatret under Opførelsen af Filmen.

Sidst i September ankom vi til Reykjavik og begyndte Optagelserne der. Inde fra Landet kom gamle Bønder og deres Koner, der tidligere havde medvirket i Filmen, rejsende for at kunne deltage i Optagelsen af Inde-Billederne. Der var en saadan Tilstrømning af Tilskuere under Optagelserne, at vi maatte have Politi til at holde Orden og foretage Afspærringer.

I Slutningen af Oktober kunde jeg sende Størstedelen af Personalet hjem, saaledes at kun min Kone,

Fotografen og jeg selv blev tilbage. Der forestod for os nogle Ture ind i Landet, der nu laa klædt i meterhøj Sne, og hvor Hestene, efter at have pas-

»Paladsteatrets Films-Nyheder« udgives af A.S. Paladsteatret.
Redaktør: Poul Westergaard, Vester Boulevard 45. Træffes: Tirsdag og Fredag 1—2.

ISLANDSK DIGTNING

Her er ikke Plads til mange Ord. Desværre! For der kunde skrives saa meget godt og smukt om islandsk Digtning. Og netop i Aften hvor *Gunnar Gunnarsson's* Roman-Cyclus »Af Borgslægtens Historie«, føres frem paa det hvide Lærred i *Gunnar Sommerfeldt's* Bearbejdelse. — Fire unge islandske Digtere fandt Fristed og Husly i Danmark og Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag — Københavns gamle Forlag — sendte deres Bøger ud, de Bøger, som efterhaanden skabte Forfatterne et Navn — ikke blot her i Landet — paa Island — men viden om i Verden. Disse fire var *Johan Sigurjonson, Gunnar Gunnarsson, Gudmundur Kamban og Jonas Gudlaugson.* De to, Sigurjonson og Gudlaugson, er allerede begge døde og begge i en ganske ung Alder — revet bort efter at de havde skabt en Række Værker — ikke mindst Sirgurjonson — som vil *staa* gennem Tiderne. Tilbage er de to andre — hvoraf vel nok Gunnar Gunnarsson i Øjeblikket maa anses for den betydeligste. Med sine fire sammenkædede Romaner: »Ormarr Ørlygsson«, »Den danske Frue paa Hof«, »Den unge Ørn« og »Gæst den Enøjede», staar han nu som en af *vort* Lands betydeligste Digtere. En sælsom Duft strømmer ud fra disse Bøger — stærk og fremmed — mægtig — hidsende. Hans Mennesketyper kender vi ikke — men vi beundrer dem — de griber os — griber os saa stærkt, at vi selv føler, hvor smaa vi er. Over disse fire Bøger, der tilsammen bærer Overskriften »Af Borgslægtens Historie«, er dette Skuespil bygget. Første Del vil De staa overfor i Aften, og det behandler Afsnittet »Ormarr Ørlygsson« og »Den danske Frue paa Hof«. Anden Del, der behandler de to sidste Bind »Den unge Ørn« og »Gæst den Enøjede«, vil faa Premiére umiddelbart efter 1. Del. Som et Eksempel paa, at Filmen, der — navnlig i de senere Aar — tager mange af disse Ideer fra de literære Værker — ogsaa kan støtte Literaturen — kan nævnes, at Gyldendal, samtidig som »Borgslægten« kommer frem paa Palads, udsender et nyt Oplag af Gunnar Gunnarssons Storværk — og at Forlaget paa sine Afdelinger i Berlin og London henholdsvis udsender en engelsk og tysk Udgave — der kan ligge parat, naar Filmen nu begynder sin Vandring Jorden rundt.

Gunnar Gunnarsson.